

Letnik XXIX – št. 4, april 2022

Glasilo občine Trzin

odsev

Trzinska zaklonišča

Občinski štab civilne zaščite
je preveril objekte

Učna pot Mlake

Naravoslovna pot za razvijanje
spoštljivega odnosa do narave

50-letnica Pekarne Pečjak

Pogovor
s Silvestrom Pečjakom

Vabila na dogodke

Obeta se pestro dogajanje
v aprilu in maju

POVEŽIMO SLOVENIJO

13
mag.
Tomaž Štebe

**Pošteno, gospodarno
in odgovorno v
harmoniji z naravo**

VABLJENI NA POVEZAVO

VESEL BOM VAŠIH ODZIVOV

tomaz.stebe@gmail.com
051 372 782

Organizator volilne kampanje: KONKRETNO, Beethovnova ulica 2, 1000 Ljubljana

plačan oglas

 pelini Čiščenje in vzdrževanje objektov.

Čas za spomladansko čiščenje!

GENERALNO ČIŠČENJE STANOVANJ

ČIŠČENJE STEKEL

STROJNO ČIŠČENJE TEKSTILNIH TALNIH POVRŠIN

STROJNO ČIŠČENJE TERAS

ČIŠČENJE NADSTREŠKOV

OSTALE STORITVE ČIŠČENJA PO VAŠIH ŽELJAH

15% POPUST
v marcu in aprilu 2022!

051 212 417

PELINI, D.O.O. | Ljubljanska cesta 19b, 1236 Trzin | info@pelini.si

plačan oglas

GAŠPERLIN
VRTNI CENTER

V Vrtnem centru Gašperlin že vse cveti in dehti za vas in za vaš dom!

Polepšajte dom in okolico z balkonskim cvetjem, parkovnimi rastlinami, grmovnicami ali številnimi drugimi rastlinami. Pripravili smo vam tudi pomoč, brezplačni katalog Cvetje za poletje 2022.

www.vrtnicenter.si

Delovni čas:

Vrtni center Gašperlin, Moste pri Komendi
pon. - pet.: 8.00 do 19.00, sob.: 8.00 - 17.00

Vrtni center Gašperlin, Ljubljana, Dolgi most
pon. - pet.: 8.00 do 19.00, sob.: 8.00 - 17.00

plačan oglas

Odsev, glasilo Občine Trzin

→ Na naslovnici

Nova učna pot po gozdnih poteh ob trim stezi v Mlakah vabi obiskovalce k raziskovanju pomena ohranjanja rastlinskih in živalskih vrst, značilnih za mokrišča. Fotografija: MPP

Glavna in odgovorna urednica:

Metka Pravst Primožič, trzin.odsev@gmail.com

Uredništvo: Tanja Bricelj, Tanja Jankovič, Miha Pavšek, Dunja Špendal, Barbara Kopač, Peter Hudnik, Majda Šilar

Redni avtorji prispevkov: Nina Rems, Nataša Pavšek, Brigita Ložar, Žana Babnik, Katja Rebolj, Matjaž Erčulj, Janez Gregorič, Andrej Grum, Boštjan Guček, Marko Kajfež, Dušan Kosirnik, Jožica Trstenjak, Milica Erčulj, Saša Hudnik, Valentin Orešek, Maja Brozovič, Miha Šimnovec, Anže Kosmač, Zoja Anžur, Tjaša Toni Skubic

Avtorji fotografij: Zinka Kosmač, Tanja Jankovič, Miha Pavšek, Barbara Kopač, Peter Hudnik, Nina Rems, Tjaša Jankovič in drugi

Lektoriranje:

Mirjam Furlan Lapanja

Tehnično urejanje, prelom, priprava za tisk in tisk:

Specom d. o. o.

Oglasno trženje:

Podjetja, ki poslujejo v občini Trzin in okolici ter želijo objaviti tiskani oglas na naših straneh, se za trženje oglasnega prostora obrnite na Bojana Rauha, bojan.rauh@specom.si, ali pokličite 040 202 384.

Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1.500 izvodov. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v Trzinu.

ISSN 1408-4902

V skladu z uredniško politiko in glede na razpoložljivost prostora v glasilu Odsev si pridržujemo pravico do objave ali neobjave ter krajšanja in preoblikovanja prispevkov.

Gradivo za naslednjo številko oddajte najpozneje do četrтка, **5. maja 2022**. Prispevke pošljite v elektronski obliki na naslov uredništva: **trzin.odsev@gmail.com**.

Odsev izdaja Občina Trzin.

Uredništvo Odseva: Mengeška cesta 22, 1236 Trzin

Občina Trzin

Spletna stran: www.trzin.si
e-pošta: info@trzin.si

Telefonske številke:

01/ 564 45 43, 01/ 564 45 44, 01/ 564 45 50
Faks: 01/ 564 17 72

Uradne ure:

Ponedeljek: 8.00–14.00
Sreda: 8.00–13.00 in 14.00–18.00
Petek: 8.00–13.00

Informacije o prireditvah in dogodkih v občini Trzin so na voljo tudi v občinskem informativnem središču na Ljubljanski cesti 12/f oz. na telefonski številki 01/ 564 47 30.

Obetajo se živahni tedni

Človek se vedno znova zateka v naravo. Ko smo v stresu, nas razbremeni sprehod po gozdu. Ko zbolimo, nam narava že na domačem vrtu ponuja obilico »zdravil«. Če bi radi poskrbeli za zdravje, narava vedno ponudi svoje pridelke in nas podpre pri prizadevanjih za zdravo življenje. Zato je tako pomembno, da jo spoštujemo in ohranjamo ter da tak odnos do narave privzgojimo tudi mlajšim generacijam.

Za zgled so nam lahko vsi, ki so letos reševali žabice. Tudi občina Trzin je uspešna v prizadevanjih za dolgoročno ohranjanje mokrišč. Z namenom, da se obiskovalci trzinskega mokrišča seznani s pomenom ohranjanja rastlinskih in živalskih vrst, so po gozdnih poteh ob trim stezi v Mlakah urejene interpretacijske točke in postavljena opazovalnica z izobraževalnimi tablam. Zato vabljeni, da preberete predstavitev učne poti na straneh Odseva, nato pa se še podate na sprehod po novi učni poti.

Vsi, ki boste trzinski gozd obiskali s svojimi ljubljenci, pa le pospravite za njimi, saj se v zadnjem času znova vrstijo pritožbe, da skrbniki psov (ne le v gozdu, ampak tudi po trzinskih ulicah) za svojimi ljubljenci ne pospravljajo iztrebkov! Čeprav je »naravne« ostanke pogosto spral dež, je bilo v marcu le-tega zelo malo. Je pa prva deževna sobota v aprilu iz tokratnega Odseva »odplaknila« čistilno akcijo, saj so jo zaradi slabe vremenske napovedi prestavili za en teden, nazadnje pa še raztegnili na tridnevni dogodek – o tem, kako je potekala, bomo poročali v maju.

Naslednjih tednov se veselimo tudi zaradi napovedanih dogodkov: po naših ulicah bo potekal tek, gostili bomo pevce, obeta se občinski praznik, znova bo zaživel sejem ... Aprila je v Mlakah zaživela nova tržnica s pridelki in izdelki domačih ponudnikov, o kateri bomo še pisali, prav tako opozarjamo na nov jajcemat. Smo pa v tokratno izdajo vključili pogovor s Silvestrom Pečjakom, direktorjem Pekarne Pečjak, ob 50-letnici poslovanja podjetja.

Trzinskemu župniku se zahvaljujemo za prispevek o Pavletu Krtu, saj letos zaznamujemo 80. obletnico njegovega rojstva in 30. obletnico njegovega prihoda v Trzin za župnika. Nekaj strani v Odsevu smo glede na številne izgube namenili še žalovanju in slovesu od Aleksandra Čičerova. Življenje je nepredvidljivo, nepredvidljiva je narava, pa tudi marsikatera človeška poteza lahko silno zaznamuje posameznikovo življenje in dožemanje sveta. Upamo, da smo se z vsebinami v tokratnem Odsevu dotaknili večinoma dobrega, opozorili na kaj slabega in poskrbeli za kakšen premik na bolje.

Metka Pravst Primožič,
glavna in odgovorna urednica

Foto: Helena Kermelj

Skupna občinska uprava občin Trzin, Komenda, Lukovica, Mengeš, Moravče, Vodice

Medobčinski inšpektorat in redarstvo

Mengeška cesta 9, 1236 Trzin
e-pošta: inspektorat@trzin.si

Telefonska številka:

01/564 47 20
Faks: 01/564 47 21

Uradne ure:

Ponedeljek: 9.00–11.00
Sreda: 9.00–11.00

Trzinska zaklonišča

Ob izbruhu vojne v Ukrajini se je v februarški številki Odseva obrnila na uredništvo tudi zaskrbljena občanka in postavila vprašanje o stanju trzinskih zaklonišč. Odgovoril je župan in dodal, da bo občinski štab civilne zaščite preveril vse objekte in poskusil ugotoviti njihovo funkcionalnost. V okviru tega smo pregledali trenutno stanje in sestavili spodnjo preglednico, v kateri so navedeni ime, naslov zaklonišča, število zakloniščnih mest, datum zadnjega potrdila o primernosti in rok potrdila o primernosti ter lastnik zaklonišča. Na priloženem zemljevidu so tudi lokacije zaklonišč, označene s številkami od 1 do 7.

Na območju Občine Trzin imamo sedem (vsaj deloma tudi javnih) zaklonišč:

Št.	Ime	Naslov	Število zakloniščnih mest	Zadnje potrdilo o primernosti	Rok potrdila o primernosti	Lastnik zaklonišča
1.	Vrtec Žabica	Ploščad dr. Tineta Zajca 1	200	Izdalo ga je podjetje KOM-PLAST d. o. o. 15. 2. 2002.	15. 2. 2007 Poročilo z dne 3. 3. 2011 – pogoji za izdajo potrdila o primernosti niso podani.	Osnovna šola Trzin
2.	Osnovna šola Trzin (OŠ – levo)	Mengeška c. 7B	170	Izdal ga je LEGA CENTER d. o. o. 25. 11. 2011.	november 2021	Osnovna šola Trzin
3.	Osnovna šola Trzin (OŠ – desno)	Mengeška c. 7B	170	Izdal ga je LEGA CENTER d. o. o. 7. 5. 2013.	april 2023	Osnovna šola Trzin
4.	Kidričeva 1	Kidričeva ulica 98	100	Izdal ga je BUREAU VERITAS, d. o. o., 27. 10. 2010.	27. 10. 2020	Lastniki so stanovalci v Kidričevi ul. 98
5.	Kidričeva 2	Kidričeva ulica 41	100	Poročilo z dne 27. 10. 2005 – pogoji za izdajo potrdila o primernosti niso podani.	/	Lastniki so stanovalci v Kidričevi ul. 41.
6.	Mercator	Kidričeva ulica 5	50	brez potrdila o primernosti	/	Mercator d. d.
7.	Avtogen	Kidričeva ulica 9	30	brez potrdila o primernosti	/	Avtogen d. o. o.

Potrdilo o primernosti ima trenutno le zaklonišče z imenom »Osnovna šola Trzin (OŠ – desno)« na Mengeški cesti 7/b. Občina Trzin v letošnjem koledarskem letu načrtuje dva pregleda in funkcionalna preizkusa zaklonišča za pridobitev potrdila o primernosti. Skupna zmogljivost trzinskih zaklonišč je nekaj čez 800 ljudi, dejansko pa bi se jih lahko zateklo vanje precej manjše število. Posebno pereče je tudi, da ni nobenega zaklonišča v obrtno-industrijski coni, čeprav je tam tudi precej stalno živčih prebivalcev.

Ob grozotah, ki jih spremljamo v Ukrajini (iz Prekmurja do nam najbližje točke Ukrajine je manj kot 500 km zračne razdalje), se je zlasti v prvih dneh vojne marsikdo vprašal podobno kot zaskrbljena bralka iz uvoda: kje v domačem kraju ima najbližje zaklonišče in v kakšnem stanju je? Verjetno ni med nami nikogar, ki ob tem zamahne z roko in si reče, da se kaj takega pri nas ne more zgoditi, zato zaklonišč ne potrebujemo. Žal vsakodnevni vojni prizori kažejo, da ni tako in je bilo naše dosedanje prepričanje zmotno, pa čeprav ni minilo niti še osem desetletij od konca druge svetovne vojne. Tudi dogodki iz slovenske osamosvojitvene vojne so pokazali, da je Trzin lahko strateško in logistično pomembna vojaška lokacija.

Zato se pri sebi raje vprašajmo, kako, kaj in kam, če bi se oziroma se bo kdaj zgodilo podobno tudi pri nas. Večji del trzinskih stavb, zlasti na Mlakah, zaradi težkega, deloma glinastega in celo močvirnatga zemljišča ni podkleten, taki prostori morajo imeti tudi vodo in plinotesna vrata in še marsikaj drugega, odpornega proti mehanskim, radiacijskim, toplotnim in kemično biološkim učinkom. V primeru nuje je na območju občine še nekaj stavb, ki bi lahko služile kot improvizirano zaklonišče (na primer podzemni garažni hiši v soseski T-3 z uvozom na obeh straneh Ljubljanske ceste), vendar ti objekti niso opredeljeni za ta namen in kot taki nimajo potrdila o primernosti. Večje, bolj masivne in deloma tudi podklete stavbe so v obrtno industrijski coni in bi jih lahko s pridom uporabili tamkajšnji prebivalci, ki so brez javnega zaklonišča. Za prebivalce Mlak in starega Trzina so predaleč, saj se treba v primeru morebitnega vojaškega in drugega napada čim prej zakloniti. Bolj kot ne gre upati, da se vendarle tudi naslednjih osem

desetletij v naše kraje ne bo vrnila vojna, kakršni smo bili priče sredi prejšnjega stoletja, za krajši čas in v zelo majhni meri pred nekaj več kot tremi desetletji, pozneje na območjih nekdanje skupne države in po vsem tem času vnovič tudi v (slovenski) Ukrajini.

Na koncu izkoriščamo zapis, da vas še enkrat seznanimo z informacijami glede zbiranja humanitarne pomoči za Ukrajino, ki smo jih objavili že v začetku marca in so dostopne na občinski spletni strani na povezavi: <http://www.trzin.si/assets/obvestila/2022/zbiranje-humanitarne-pomoci-za-ukrajino.pdf>.

Miha Pavšek (CZ Trzin) in Ana Ranzinger (skrbnica načrtov zaščite in reševanja, Občina Trzin)

Lokacije trzinskih zaklonišč (Topografska podlaga: Geopedia, vris lokacij – CZ Trzin).

Dela v OIC v polnem teku

Gradnja regionalne kolesarske povezave poteka na vso moč, o čemer se lahko obiskovalci in prebivalci Obrtno-industrijske cone Trzin prepričajo dobesedno »na vsakem koraku«. Po zagotovilih pristojnih naj bi bila dela končana do konca poletja, kar pomeni, da bodo v tem času kolesarji na tem delu precej bolj izpostavljeni prometu, pa tudi za pešce je

pot skozi obrtno-industrijsko cono polna ovir, ki zahtevajo dodatno previdnost.

Ker se je kolesarska sezona komaj začela, velja opozoriti, da je na severnem delu cone (ob ulici Blatnica) sedanja kolesarska steza na več mestih presekana, zato se pojavljajo pasovi peska, kar za kolesarje lahko pomeni nenadno spremembo hitrosti in zato nevar-

nost padca. Previdnost velja tudi na južnem delu ob ulici Motnica, od koder je fotografija, posneta 4. aprila, na kateri je vidnih kar pet odprtih gradbenih jam.

TB

Foto: Tanja Bricelj

Vabilo na tržnico

Po zaslugi Turističnega društva Kanja Trzin, Občine Trzin in MUC Caffèja je bila v soboto, 9. aprila na parkirišču NLB banke Trzin organizirana tržnica, na kateri so obiskovalci lahko kupili izdelke domačih ponudnikov. O dogajanju na tržnici bomo podrobneje poročali v majskem Odsevu, vas pa vabimo, da jo obiščete ponovno predvidoma 7. maja. V primeru slabega vremena spremljajte obvestila na Facebookovi strani Odseva.

Besedilo in foto: MPP

OBČINA TRZIN

Odprtje Doma zaščite in reševanja

Občina Trzin vabi na odprtje novega Doma zaščite in reševanja Trzin (Mengeška 2a, 1236 Trzin), ki bo na Florjanovo nedeljo,

8. maja 2022, ob 11.30.

Po bogatem kulturnem programu in ogledu Doma zaščite in reševanja bo obiskovalce zabaval Vili Resnik z glasbeno skupino.

Vabljeni!

Občina Trzin

OBČINA TRZIN

Občina Trzin in Kulturno društvo
Ivan Hribar Trzin

VABITA na SLAVNOSTNO AKADEMIJO ob prazniku Občine Trzin

**v nedeljo, 15. maja 2022, ob 19. uri
v Kulturnem domu Trzin.**

Kulturnemu programu bo sledila
manjša zakuska.

Vabljeni,

**OBČINA TRZIN,
župan Peter LOŽAR**

Učna pot Mlake je nastala v okviru projekta Marja – Mala barja

Naložbo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija.

Občina Trzin je eden od petih partnerjev evropskega projekta Marja – Mala barja, v okviru katerega smo izboljšali stanje bazičnih nizkih in prehodnih barij v osrednji Sloveniji in na Gorenjskem. Vodilni partner je Zavod RS za varstvo narave, poleg naše občine so partnerji projekta še občini Logatec in Bled ter Zavod Parnas iz Velikih Lašč. Projekt je del operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, Ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite uporabe virov, Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev vključno z omrežjem Natura 2000 in zelenimi infrastrukturami. Glavne projektne dejavnosti so

Učna pot se začne pri mostičku pred peščenim parkiriščem ob gostilni Trzinka. Na betonski ograji mostička na levi strani je prva informativna tabla, ki nam s pomočjo zgodovinskih zračnih posnetkov da občutek o tem, koliko mokrišč smo v Trzinu v preteklosti že izgubili.

Mokrišča so občutljivi življenjski prostori, z nepremišljeno hojo in teptanjem šotnega mahu lahko za vedno uničimo redka in ogrožena rastišča zavarovanih vrst, zato jih občudujemo z razgledišča in z opremo, ki smo jo postavili v ta namen.

Sledijo štiri bivališča z ilustracijami značilnih živalskih vrst na tem območju, ob katerih obiskovalci spoznavajo živali na čutno zaznavni način in z reševanjem enostavnih izzivov.

Z interpretacijskimi vsebinami smo želeli ob zaznavi s čutili in prijetnimi nežnimi ilustracijami naše sokrajanke, akademske slikarke Polone Lovšin, obiskovalcem približati rastlinske in živalske vrste mokrišč. V podjetju GEAart iz Nazarij so z ekipo sodelavcev ustvarjali no oblikovali vso opremo in jo izdelali naravi prijazno.

Povabilo na Učno pot Mlake velja! Upamo, da bo postala priljubljena naravoslovna točka, kjer bomo razvijali spoštljiv odnos do narave. Pri snovanju smo imeli v mislih predvsem naše najmlajše, ki se iz vrtca vsak dan

bile odkupi zemljišč z mokrišči, odstranitev lesne zarasti in tujerodnih rastlinskih vrst ter postavitev interpretacijske infrastrukture o pomenu ohranjanja mokrišč za obiskovalce. Pred nami je še načrt dejavnosti, s katerim bomo zagotavljali dolgoročno ohranitev mokrišč.

Za usmerjanje obiska in prikaz naravovarstveno urejenih površin smo po gozdnih poteh ob trim stezi v Mlakah postavili pet interpretacijskih točk ter uredili razgledni leseni podest kot nizko opazovalnico, ki jo je izdelalo Tesarstvo Tomaž Kranjec s. p. iz Vodic. Na učni poti se obiskovalci seznanijo s pomenom ohranjanja rastlinskih in živalskih vrst, značilnih za mokrišča, ter o primerni rabi mokrišč.

Na pot nas povabi ogrožen, redki in zavarovani kačji pastir veliki studenčar. Sledimo mu po zelenih okroglih markacijah, ki so na drevesa pritrjene naravi prijazno. Markirana pot skozi gozd nas pripelje do štirih interpretacijskih točk delno v gozdu in delno na robu mokrišča, na lesenem razgledišču.

Na prvi točki ob ilustracijah spoznamo štiri značilne rastlinske vrste mokrišč, in sicer s sestavljanjem ploskev kock na vrtljivi palčki.

Na lesenem razgledišču sta dve obvestilni tabli, kjer se vrste, značilne za mokrišča, v stripu navdušujejo nad svojim obnovljenim življenjskim prostorom. Sledi še četrta obvestilna tabla, kjer obiskovalec ob ljubkih ilustracijah in stripu spozna, kako lahko vsak od nas postane dober sosed narave.

podajo na sprehod in radovedno raziskujejo naravo v domačem okolju. Razgledišče nam omogoča neposreden stik z mokriščem in njegovimi prebivalci, z rastlinskimi in živalskimi vrstami. Vsak od nas pa lahko tukaj najde nekaj miru, da v tišini prisluhne različnim zvokom, začuti vonj mokrišč, opazuje živahnost narave ali pa samo zapre oči in sprejema vse, kar je. Dovolite si biti prisotni tukaj in zdaj, tudi človek je del narave.

Maja Brozovič in Ana Movrin
Foto: Ana Movrin

Subvencioniranje cepljenja proti HPV za dečke od 7. razreda osnovne šole do 18. leta starosti

Občina Trzin je v letošnji proračun uvrstila tudi sredstva za preventivne programe, in sicer sredstva za cepljenje dečkov od sedmega razreda osnovne šole do 18. leta starosti proti humanemu papiloma virusu (HPV), ki je glavni povzročitelj raka materničnega vratu in drugih spolnih bolezni. Sredstva so na voljo do porabe.

Človeški papilomavirusi (okrajšano HPV) so velika družina virusov. Poznamo okoli 200 genskih različic, od katerih jih četrtna povzroča najpogostejše spolno prenosljive okužbe. Prenašajo se z neposrednim stikom kože ali sluznice pri spolnih odnosih in drugih intimnih stikih. Ker so HPV zelo kužni, se z njimi (vsaj enkrat v življenju) okuži večina spolno aktivnih žensk in moških. Večina okuženih običajno nima prav nobenih težav, zato lahko nevede širijo okužbo.

Pri obeh spolih lahko dolgotrajna okužba z nevarnimi genotipi povzroči predrakave spremembe in raka na spolovilu, zadnjiku, v ustni votlini, žrelu in grlu ter pri ženskah na materničnem vratu. Nekateri tipi HPV povzročajo trdovratne in ponavljajoče se genitalne bradavice, kožni genotipi pa povzročajo tudi različne vrste kožnih bradavic pri obeh spolih.

Niti dosledna uporaba kondoma ne zaščiti popolnoma pred okužbo s HPV. Tudi moški lahko utrpijo posledice zaradi okužbe s HPV, poleg tega pa so prenašalci okužbe, zato je pomembno, da so v cepljenje vključeni tudi dečki.

Dobrobit tega cepljenja za zaježitev okužb s HPV je pri dečkih enako pomembna kakor pri deklicah. Stroka je enotna, da se, ko enakopravno cepimo oba spola, zaščita proti virusu neprimerno izboljša. Cepljenje obeh spolov je pomembno tudi za kolektivno imunost, torej da je cepljen tako velik del ljudi, da so pred okužbo zaščiteni tudi necepljeni.

Cepljenje za oba spola že izvajajo v nekaterih državah (Avstraliji, Kanadi, ZDA, Švici, Avstriji, na Hrvaškem, Češkem, ponekod v Nemčiji in Italiji, na Novi Zelandiji, v Južni Koreji, Argentini, Izraelu, Katarju, Trinidadu in Tobagu) in tudi v Sloveniji.

Od šolskega leta 2021/2022 cepljenje dečkov v šestem razredu osnovne šole krije zdravstveno zavarovanje.

Za cepljenje se je treba naročiti pri izbranem pediatru vašega otroka. Če vaš izbrani pediater ne deluje v Zdravstvenem domu Domžale, pokličite telefonsko številko 01/7245 275, kjer boste prejeli vse potrebne informacije.

Zdravstveni dom Domžale in Občina Trzin

Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Obveščamo vas, da v Zdravstvenem domu Domžale poteka cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu.

Cepljenje je omogočeno za samoplačnike (plačnica je lahko tudi ena od občin ustanoviteljic za svoje občane) kakor tudi za tiste, za katere cepljenje krije ZZZS. Soustanoviteljice svojim občanom delno sofinancirajo cepivo, in sicer:

Občina Domžale – ena doza na občana v življenju (otrok ali odrasel)

Na voljo bo 385 doz cepiva za odrasle in 320 doz cepiva za otroke.

Občina Mengeš – katera koli zaporedna doza.

Na voljo bo skupno 85 doz za otroke in odrasle.

Občina Trzin – subvencija 50 % prve doze in 50 % prve revakcinacije – četrta doza za odrasle

100-% subvencija katere koli doze cepiva za otroke

100-% subvencija cepljenja za prejemnike socialne pomoči (predložiti morajo potrdilo občine)

Na voljo bo skupno 110 doz cepiva.

Občina Moravče tretji odmerek (odrasel ali otrok)

Na voljo bo skupno 56 doz cepiva.

Občina Lukovica – 1 doza na leto

Na voljo bo 60 doz cepiva za odrasle in 36 doz cepiva za otroke.

ZZZS financira cepljenje po naslednjem načinu:

- odraslim osebam, ki so letnik rojstva 1970, 1971 in 1972, 1973, in sicer katere koli tri doze cepiva v življenju (lahko se naročijo na cepljenje v referenčni ambulantni svojega izbranega zdravnika ali pa se cepijo pri svojem osebnem zdravniku);
- otrokom, ki so letnik rojstva 2016, 2017 in 2018, 2019, in sicer katere koli tri doze cepiva v življenju.

Ti letniki otrok se morajo obvezno naročiti in cepiti pri svojem izbranem pediatru.

Za cepljenje se je treba naročiti na telefonsko številko 01/72 45 162 od ponedeljka do petka med 8. in 13.30. uro (naročijo se lahko vsi, ki so starejši od letnika 2015).

Naročite se lahko tudi pri svojem osebnem zdravniku ali po elektronski pošti na naslov: cepljenje.kme@zd-domzale.si.

Cepljenje bo potekalo na južni strani Zdravstvenega doma po naslednjem razporedu.

RAZMIK MED CEPLJENJI

OSNOVNO CEPLJENJE:

1. doza: – kadar koli v letu
2. doza: 1–3 mesece po prvi dozi cepiva
3. doza: 5–12 mesecev po drugi dozi cepiva FSME, 9–12 mesecev po drugi dozi cepiva Encepur

REVAKINACIJE:

4. doza: tri leta po tretji dozi
5. doza in naprej: na pet let, po 60. letu naprej na tri leta

CEPIVA, KI SO NA VOLJO:

- FSME za odrasle (nad 16 let) – cena 28 EUR
 - FSME za otroke (1–15 let) – cena 25 EUR
- Plačilo je možno izključno s plačilnimi karticami. Več informacij na <https://zd-domzale.si/>.

Zdravstveni dom Domžale

V naše domove priteka dobra in zdrava pitna voda

Varna in zanesljiva oskrba s pitno vodo je ena najpomembnejših dobrin za dobro življenje ljudi, zagotavljanje nemotene in kakovostne oskrbe pa je zaradi odgovornosti do uporabnikov ena najzahtevnejših dejavnosti. Pitna voda, ki se pošilja v javno vodovodno omrežje, je zato izpostavljena strogemu nadzoru. Iz letnega poročila o kakovosti pitne vode iz vodovodov v upravljanju Javnega komunalnega podjetja Prodnik za leto 2021 je razvidno, da prebivalci občin Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče pijemo dobro in zdravstveno ustrezno pitno vodo.

Pitna voda je strogo nadzorovana

Da je voda ustrezna, zagotavljata dva nadzora, in sicer notranji, ki ga izvaja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano – NLZOH v Kranju, ter državni monitoring. V okviru notranjega nadzora se izvajajo redni odvzemi vzorcev pitne vode za laboratorijske preiskave. Število vzorcev in obseg posameznih mikrobioloških preiskav in fizikalno-kemijskih analiz sta določena v letnem načrtu odvzema vzorcev pitne vode, ki ga izvaja NLZOH. Vsakodnevni nadzor pitne vode skrbno prilagajamo trenutnim razmeram v vodovodnem sistemu in ugotovitvam državnega monitoringa vode ter drugim informacijam, ki jih dobimo od uporabnikov ali pooblaščenih ustanov. Zunaj letnega načrta izvajamo tudi nadzor, ki ga zahtevajo določene okoliščine pri uporabi, in nadzor po interventnih delih na vodovodnem omrežju.

Rezultati analiz v okviru notranjega nadzora so ustrezni

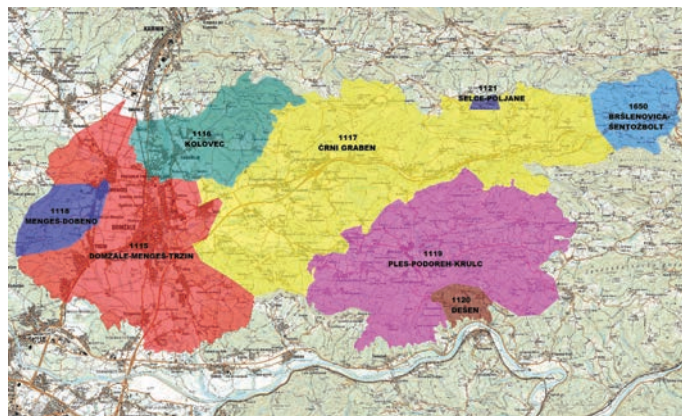
Pri ocenjevanju skladnosti pitne vode upoštevamo določena mikrobiološka in kemijska merila. Spremljamo tudi indikatorska merila, katerih mejne vrednosti niso določene zaradi neposredne nevarnosti za zdravje, saj imajo le opozorilno vlogo. Če so njihove vrednosti povišane, preverimo vzroke in prisotnost drugih onesnaževal. Med indikatorske parametre zato spadajo mikrobiološki in tudi fizikalno-kemijski parametri, kot so denimo barva, električna prevodnost in vrednost pH vode.

Parameter	Enota	Mejna vrednost
elektroprevodnost	μS/cm	2500
pH		≥ 6,5 do ≥ 9,5
amonij	mg NH ₄ /L	0,5
nitrit	mg NO ₂ /L	0,5
nitrat	mg NO ₃ /L	50
klorid	mg Cl/L	250
krom	μg/L	50
železo	μg/L	200
svinec	μg/L	10
atrazin	μg/L	0,1
desetilatrazin	μg/L	0,1
pesticidi – vsota	μg/L	0,5
trihalometani	μg/L	100
Escherichia coli	v 100 mL	0
koliformne bakterije	v 100 mL	0

Preglednica prikazuje pogosto nadzorovane parametre pitne vode, enoto merjenja in njihove mejne vrednosti.

Z mikrobiološkimi preizkušanji pitne vode se ugotavlja prisotnost zdravju nevarnih (patogenih) organizmov, ki bi lahko povzročili akutna

obolenja, zato je teh več v primerjavi s fizikalno-kemijskimi. To pomeni, da v pitni vodi ne sme biti mikroorganizmov fekalnega izvora. Rezultati mikrobioloških preizkušanj so največkrat indikatorski, rezultati kemičnih preizkušanj pa nam povedo, ali so v pitni vodi prisotne snovi naravnega (kalcijeve in magnezijeve soli) ali antropogenega izvora (nitrati) ter kakšne so njihove koncentracije.

Slika prikazuje osem oskrbovalnih območij, ki so določena glede na zemljepisno lego. Prebivalci na teh območjih se oskrbujejo s čisto pitno vodo iz vodnih virov v upravljanju Javnega komunalnega podjetja Prodnik.

Mikrobiološke preiskave

Za zagotavljanje skladnosti s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04 26/06, 92/06, 25/09) se pitna voda pred pošiljanjem v vodovodne sisteme tretira s klorovim preparatom v sistemih Ples–Podoreh–Krulc, Dešen, Selce–Poljane in Bršlenovica. V sistemih Domžale–Mengeš–Trzin in Kolovec se voda večinoma ne tretira – preventivno se dezinficira s klorovim preparatom le v obdobju visokih zunanjih temperatur.

V okviru notranjega nadzora so določena stalna odzemna mesta, ki omogočajo celovit nadzor pitne vode na posameznih delih vodovodnega omrežja. Za mikrobiološke preiskave je bilo v letu 2021 v omrežju in na zajetjih odvzetih in laboratorijsko preiskanih 533 vzorcev pitne vode: 235 v vodooskrbnem sistemu Domžale–Mengeš–Trzin, 78 na Kolovcu, 92 v Črnem grabnu, 25 v sistemu Mengeš M1–Dobeno, 81 v sistemu Ples–Podoreh–Krulc, sedem v Dešnu, sedem v sistemu Selce–Poljane in osem v sistemu Bršlenovica–Šentožbolt.

V letu 2021 je bilo od 345 vzorcev, odvzetih v omrežju, 17 vzorcev neskladnih s Pravilnikom o pitni vodi, od tega štiri v interni napeljavi. V sistemih Mengeš M1–Dobeno, Ples–Podoreh–Krulc, Dešen in Bršlenovica–Šentožbolt neskladnih vzorcev ni bilo. V vodovodnem sistemu Domžale–Mengeš–Trzin so bili neskladni štirje vzorci, v sistemu Kolovec je bil nesladen en vzorec, v sistemu Črni graben je bilo neskladnih 11 vzorcev, v sistemu Selce–Poljane pa en vzorec. V vseh primerih so bili glede na vzrok neskladnosti izvedeni ustrezni sanacijski ukrepi in ponovno vzorčenje, ki so dokazali ustreznost vzorčene vode. **Pri tem je treba poudariti, da neskladnost vzorca v nobenem primeru ni pomenila tveganja za zdravje ljudi.**

Od 345 vzorcev v omrežju je bilo 17 vzorcev neskladnih s Pravilnikom o pitni vodi, vendar niso pomenili tveganja za zdravje ljudi. V štirih primerih je do neskladnosti prišlo zaradi stanja interne napeljave.

Pri štirih neskladnih mikrobioloških vzorcih v notranjem nadzoru je prišlo do neskladnosti zaradi slabe interne vodovodne napeljave, za katero so odgovorni uporabniki sami. Zato želimo uporabnike opozoriti, da je za varno oskrbo s pitno vodo pomembno tudi, da redno in ustrezno skrbijo za svoje vodovodne napeljave.

Fizikalno-kemijske analize

Tudi v letu 2021 so bili v vseh sistemih vsi odvzeti vzorci za fizikalno-kemijske analize v omrežju glede na obseg opravljenih analiz za potrebe notranjega nadzora v skladu s pravilnikom. Skupaj je bilo analiziranih 83 vzorcev (od tega 60 na zajetjih in 23 v omrežju).

Skupaj poskrbimo, da bo iz naših pip še dolgo tekla čista pitna voda

Rezultati notranjega nadzora pitne vode kažejo, da je voda, ki priteče iz pip, zdravstveno ustrezna in popolnoma varna za uporabo. Ključnega pomena za varno oskrbo s pitno vodo sta skrbno načrtovanje in izvajanje nadzora pitne vode, pravočasno prepoznavanje možnih nevarnosti, ki lahko ogrozijo varnost oskrbe s pitno vodo, ter redno vzdrževanje objektov in naprav v javnem vodovodnem sistemu. Uporabniki pa morajo poskrbeti za ustrezno hišno vodovodno omrežje, saj je kakovost vode, ki priteče iz pipe, odvisna tudi od stanja interne vodovodne napeljave. Vsi skupaj pa moramo z odgovornim odnosom do okolja varovati in ohranjati vire dragocene pitne vode.

Celotno poročilo o kakovosti pitne vode za leto 2021 je objavljeno na spletni strani www.jkp-prodnik.si.

Besedilo in foto: Javno komunalno podjetje Prodnik

Obvestilo za skrbnike psov

Sprehajanje psov na javnih površinah od skrbnikov psov zahteva upoštevanje veljavne zakonodaje!

Skrbnike psov, ki svoje ljubljence sprehajajo po Trzinu, pozivamo, da upoštevajo veljavno zakonodajo in poskrbijo, da njihovi ljubljenci na javnih površinah ne vznemirjajo drugih občanov, prav tako naj skrbniki za svojimi ljubljenci vestno pospravljajo iztrebke!

Skrbnik psa, ki svojega ljubljence sprehaja po javnih površinah, je dolžan:

1. poskrbeti za osnovno varnost med sprehodom:

Pes, ki se sprehaja v urbanem okolju, mora biti poslušen in ubogljiv. Če je v preteklosti že pokazal kakršen koli znak agresije, mora imeti med gibanjem na prostem zaradi varnosti ljudi na gobčku nadet nagobčnik.

2. svojega psa voditi na povodcu:

Pes mora biti na javnih površinah vedno na povodcu – to velja za sprehod tako po ulicah kakor tudi po urejenih gozdnih poteh! V Trzinu imamo ograjeno pasje igrišče, kjer je lahko pes brez povodca.

3. preprečiti psu, da zaide na »prepovedana območja«:

Zelenicam, ki so ograjene ali je na njih sprehajanje psov prepovedano z znakom, se morajo skrbniki psov izogibati. Pomembno je, da se

skrbniki na sprehodu s psom izogibajo tudi nasadom cvetja. Prav tako psa ne spustite v bližino otroških igrišč, šol in vrtcev.

4. poskrbeti za varno udeležbo v prometu:

Na sprehodu v urbanem okolju se težko izognemo ulicam, cestam, kolesarskim stezam, zato pozivamo skrbnike psov, da psa vodijo po pločniku in ne po kolesarski stezi, da so pozorni na prisotnost otrok, tekačev, kolesarjev in uporabnikov električnih kirojev, da se jih pes med sprehodom ne bi prestrašil.

5. pobrati iztrebke za svojim psom:

Skrbnik psa je dolžan na javnih površinah pobirati iztrebke za svojim psom. V Trzinu imamo kar nekaj košev za tovrstne odpadke, a težava je pereča že vrsto let. Na Občini Trzin so v zadnjem času znova prejeli več pritožb. Največ težav opažajo v Ulici Rašiške čete in na pešpoti ob Pšati, iztrebkov pa za psi ne pospravljajo tudi na trim stezi v gozdu in na igriščih.

Zato ponovno pozivamo občane s psi, da upoštevajo veljavno zakonodajo in skrbno pospravijo za svojimi ljubljenci, saj se vsi občani radi sprehajamo v varnem in urejenem okolju!

Besedilo in foto: MPP

OBVESTILO

Ukrajina

Vsi, ki želite pomagati družinam iz Ukrajine, lahko svoj denarni prispevek nakažete na račun SKB:

»Pomoč Ukrajini«

Rdeči križ Slovenije, Mirje 19, 1000 Ljubljana

TRR: SI56 0310 0111 1122296

SKLIC: SI00 96889

KODA NAMENA: CHAR

BIC BANKE: SKBASIX

Marija Hojnik, Rdeči križ Trzin

V enem samem večeru rešili več kot 60 življenj

V zadnjih dneh marca je sredi Trzina potekala prava drama. S prvim mrakom se je nad Mlakarjevo, Prešernovo, Reboljevo in Kidričevo ulico neslišno priplazila nevarnost množičnega pomora. Vrtenje avtomobilskih koles je napovedovalo, da bodo pod njimi končala nedolžna življenja, med katerimi so bila najbolj ogrožena življenja nosečih mater. Če se doslej (še) niste nasmehnili, potem ste bodisi spregledali fotografijo žabice ali pa življenje jemljete čisto preveč zares.

Seveda, rekli boste, da smo »rumeni«, saj da z naslovom zavajamo in napeljujemo k senzacionalističnemu poročanju, vendar tvegamo celo ta očitek, da le pritegnemo vašo pozornost in opozorimo na to, kako pomembno je ohranjanje dvoživk za naš planet. Temu je namreč namenjeno za marsikoga nenavadno početje, ki ga v Trzinu na pobudo domačih naravovarstvenikov (posebej naj omenimo Pino Pečuh in Majo Brozovič) spomladi že več let zapored opravljajo stari in mladi. Njihovi zaščitni znaki so odsevni jopiči, čelne lučke in vedra, predvsem pa neskončno navdušenje nad pobiranjem in varovanjem dvoživk, ki jih z ulic umikajo na desni breg Snugovca, v notranjost gozda, od koder se dvoživke, med katerimi je največ krastač in sekulj, varno odpravijo v bližnji bajer.

Zakaj pobiramo dvoživke?

Zaradi številnih posegov v naravo, gradnje cest in več kot trikratnega povečanja prometa v zadnjem desetletju so dvoživke zelo ogrožene. So pomemben člen v prehranjevalni verigi, in če bi izginile, bi to pomenilo katastrofo tudi za druge živalske vrste. V populaciji krastač (mimogrede, so izjemno koristne prebivalke naših vrtov, saj se prehranjujejo z žuželkami, polži in komarji) je veliko več samčkov kakor samic. Te so na cestah še posebno ranljive, saj na poti do bajerja običajno prenašajo tudi samca, kajti v populaciji je veliko več samčkov kakor samic, zato se samci oklenejo prve samice, na katero naletijo. Ker taki pari, včasih celo trojčki, ki so že sicer okoreli zaradi zimske hibernacije, cesto prečkajo zelo počasi, jim pomagajo prostovoljci in jih prenesejo na varno.

Prvi večer letošnjega reševanja dvoživk je bil v sredo, 30. marca, ko je vremenska napoved obljubljala dež, vendar oblaki razen nekaj popoldanskih kapelj ta dan niso dali kaj dosti od sebe. Suho vreme in nekoliko prezgodnja ura začetka akcije sta bila razlog, da je bilo dvoživk prvi večer bolj malo, a še vedno okoli 20. Že dan pozneje se je številka krepko povečala, in sicer na več kot 50, res pa je, da je prej ves dan deževalo, kar je dvoživke spodbudilo k množičnejši selitvi. Tretji dan, v petek, ko smo dvoživke prenašali individualno, pa smo na terenu od naših najmlajših slišali, da so na varno prenesli več kot 60 dvoživk.

Že prvi večer se je na sprehod med ulicami Mlak odpravilo več kot 30 trzinskih varuhov narave vseh starosti, naslednji dan je bila številka še nekoliko večja, pa tudi tretji večer smo na ulicah opazili veliko družin, ki jih niti dež ni pregnal. Prvi večer so poleg dveh seniork in skupinice študentov prevladovali otroci, ki so na pobiranje dvoživk pripeljali svoje starše, prav tako so družine prevladovali tudi drugi in tretji večer.

Kar nekaj mladih pobiralcev je žabice pobiralo že lani, zato so zlahka pravilno odgovarjali na vprašanja o dvoživkah. Starejšim smo postavili nekaj zahtevnih nenagrajnih vprašanj, mlajšim pa dve preprosti nagradni. Preverite, ali poznate odgovor na katero izmed njih!

1. Kaj je to herpetologija?
2. Kaj je to bufotoksin?
3. Kaj je to žmurka?
4. Koliko prstov imajo žabe?
5. Kako se imenuje trzinski bajer?
6. Ali žabe slišijo dobro ali slabo?

Odgovori: 1) veda, ki preučuje dvoživke; 2) strup, ki ga dvoživke izločajo skozi kožo; 3) veka, ki v vodi prekrije oko dvoživk; 4) 18 prstov, po štiri na sprednjih in po pet na zadnjih okončinah; 5) Frnihtov bajer; 6) dobro.

V drugem večeru, ki ga je vodila Maja Brozovič, se je reševalcem dvoživk pridružila tudi Tadeja Smolej iz Centra za kartografijo favne in flore, kjer vodijo projekt LIFE AMPHICON (www.lifeamphicon.eu/sl/) za ohranjanje dvoživk in obnovo njihovih habitatov. V okviru projekta izdajajo letni novičnik Regljač, v katerem so poročali tudi o trzinskih prizadevanjih za ohranjanje habitatov dvoživk. Spletno obliko novičnika, v kateri je tudi članek o trzinskih prizadevanjih za ohranitev dvoživk, lahko prelistate na zgoraj omenjeni spletni strani.

Smolejeva je popestrila drugi žabji večer z zabavno predstavitevjo značilnosti dvoživk, ob kateri so najmlajši nadvse uživali. Zdaj z gotovostjo ločimo rosnico od sekulje. Slednjih smo v drugem večeru rešili kar nekaj. V dar pa smo trzinski reševalci žabic dobili odsevne jopiče projekta Life Amphicon. Glede na vse številnejšo obiskanost večerov nam bodo prišli še kako prav.

Tanja Bricelj

Foto: Jana Habat in Nuša Repše

Novice Prostovoljnega gasilskega društva Trzin

Polno dela v marcu

Mladina

14. marca smo v našem društvu izvedli občni zbor naše mladine, 17. marca pa smo gostili občni zbor mladinskih komisij Gasilske zveze Domžale. Srečanja so se udeležili predstavniki večine društev, manjkalo je le eno društvo. Marca je bil na Viru izveden gasilski kviz. Udeležili smo se ga z ekipo mladincev in ekipo pionirjev. Mladince so zastopali Lara Pevec, Klemen Kajfež in Neža Kosirnik, ki so pristali tik pod vrhom in zasedli odlično drugo mesto, pionirji Jakob Kosirnik, Svit in Matic Hercog pa so v hudi konkurenci zasedli tretje mesto. Obe ekipi sta se uvrstili na regijski kviz, ki je potekal 19. marca v Kamniku. Ekipi sta se izvrstno odrezali, vendar so odločale malenkosti, tako se naši niso uvrstili naprej na državni kviz. Tekmovalcem čestitamo za izkazano znanje in spretnosti.

Intervencije

25. marca smo imeli operativni člani vaje na objektu in poligonu pri novem domu. Izvedli smo reševanje poškodovanega s ploščadi objekta po lestvi. Ponovili smo reševanje poškodovanega iz jaška in gašenje požara. Smo pa v marcu imeli veliko dela, sedemkrat smo bili klicani na pomoč. 23. marca smo bili zaproseni za pomoč pri gašenju gozdnega požara v Mengšu. Gorelo je nad bajerjem pri nekdanji cegvinci na površini treh hektarov. Pomagali smo z dostavo požarne vode in gašenjem posameznih žarišč. Dostop do požara je bil otežen, saj z gasilskimi cisternami ni bilo mogoče priti v bližino. Ob intervenciji nam je pomagalo tudi vreme, saj ni pihalo, tako se požar ni hitro širil in se ga je dalo

hitreje omejiti. Povsem drugače pa je bilo ob gozdnem požaru 29. in 30. marca v Preddvoru. Z gasilsko cisterno 24/50 so naši člani oba dneva pomagali pri oskrbi gasilskih enot s požarno vodo. Zaradi zelo strmega pobočja, ozkih poti in padajočega kamenja in štorov je bila pot zelo nevarna. Gasilci na terenu so imeli izredno težko delo, dokončno jim je uspelo pogasiti požar šele s po-

močjo dežja. 30. marca je bilo sporočeno, da je na Mengeški cesti dimniški požar, vendar ga ob pregledu večjega območja ni bilo mogoče najti. Trikrat smo tudi pomagali ob prometnih nesrečah. 9. marca ob 14.42 sta trčili dve vozili v križišču za IOC Trzin. Območje smo protinaletno zavarovali ter pomagali umakniti vozila z vozišča. Udeleženci niso bili poškodovani. 21. marca ob 15.19 smo dobili poziv, ker je prišlo do naleta treh vozil na trzinski obvoznici v smeri Ljubljana-Domžale. Ena oseba je bila poškodovana in prepeljana v UKC Ljubljana. 23. marca ob 18.48. je pred Depalo vasjo je voznica zapeljala v odbojno ograjo. Poškodovano je bilo le vozilo. Zavarovali smo kraj nesreče in pomagali usmerjati promet. Ob prometnih nesrečah smo sodelovali z gasilci CZR Domžale in reševalci NMP Domžale.

Slovo

11. marca smo se v Mengšu poslovili od podporne članice Brede Plaznik. Vsem žalujočim izrekam iskreno sožalje.

Dvig olimpijske zastave

V petek, 8. aprila 2022, smo tudi člani našega društva kot osrednja enota v naši občini sodelovali pri slovesnem dvigu olimpijske zastave. Tako smo kot gasilci iz vse Slovenije točno ob 18. uri na 212 lokacijah po Sloveniji izobesili zastavo Gasilske olimpijade Celje 2022. Ta bo potekala od 17. do 24. julija, sodelovalo bo okoli 3500 udeležencev iz približno 29 držav. Gre za 17. tradicionalno mednarodno gasilsko tekmovanje, ki ga imenujejo kar gasilska olimpijada.

Z gasilskim pozdravom Na pomoč!

Dušan Kosirnik

Foto: Albin Kolenc, Andreja Kosirnik

Iz Himalaje v krempljih korone

Dandanes so vzponi na zasnežene vršace vse bolj priljubljeni. Vse več ljudi se odloča za gorniške podvige, malo pa je takšnih, ki bi imeli toliko izkušenj in zanimivih popotniških zgodb, kolikor jih lahko ponudi Miro Štebe.

Nazadnje smo dočakali tudi srečanje, na katerem nam je Miro razkril tegobe in radosti obiska Himalaje lani spomladi, v primežu pandemije, ki mu jo je na potovanju tudi hudo zagodla, a o tem v nadaljevanju.

Gost večera, ki ga je pripravilo Planinsko društvo Onger Trzin in je potekal v Dvorani Marjance Ručigaj, je na začetku poudaril, da si je od nekdaj želel obiskati Himalajo. Čeprav je preplezal marsikatero steno in se vzpel na številne vršace, mu do lani ni uspelo doseči azijske kraljice.

Iz Katmanduja je skupinica poletela proti Lukli, priljubljeni izhodiščni točki za vzpon na Mont Everest, ker pa se je vreme močno poslabšalo, se je letalo sredi leta obrnilo in popotnike popeljal nazaj na letališče. Čakanje na naslednji let je bilo dolgo, spali so kar na letališču, nato so se po spoznanju, da tistega dne leta ne bo, vrnili v hotel. Tako se jim je ponudila priložnost za raziskovanje Katmanduja, nazadnje pa so dočakali trenutek, ko se je sivina razpršila, oblaki so se razmaknili in polet do Lukle je bil vnovič mogoč.

Tako so se vkrkali na letalo in tokrat so dosegli prvo ciljno točko, Luklo, ki leži na nadmorski višini 2860 metrov. Od tam so pot nadaljevali proti Monji in Namče Bazarju, manjšemu podeželskemu mestu v severovzhodnem Nepal. Pot ni bila pretirano zahtevna, bilo pa je veliko dvigov in spustov. Seveda so pohodnike vseskozi spremljali višinski nosači, ki po večini živijo od turizma. Ker jim nošenje prtljage turistov prinaša denar, pogosto namesto določene teže (približno 30 kilogramov) nosijo precej več, saj tako več zaslužijo. Verjetno bo večina pomislila, da govorimo o šerpah, vendar moramo biti pri poimenovanju previdni. Šerpe so namreč pripadniki enega od nepalskih ljudstev. Ker so ti sicer večina med višinskimi nosači, se je vseh teh nosačev oprijelo posplošeno poimenovanje šerp«. A niso vsi višinski nosači iz ljudstva Šerp, številni izhajajo iz drugih nepalskih ljudstev, zato moramo biti previdni pri poimenovanju. Vsekakor pa so vsi višinski nosači izkušeni v tem, kar počno, saj so zmožni prenašati velike količine različne prtljage.

V nadaljevanju je skupino čakal aklimatizacijski pohod, ko so se vzpeli približno 3800 metrov visoko. Tako so se postopoma prilagajali višinski razliki in se izognili posledicam višinske bolezni. Po Mirovih besedah so se jim tedaj odprli najlepši pogledi, kar jih ponuja narava. Lahko so namreč občudovali Lotse, Amo Dablam in še sam Mont Everest. Nato jih je čakal spust v Kumjung, kjer so si v tamkajšnjem samostanu – mimogrede, menihi so po večini povsem prilagojeni sodobnim razmeram (s pametnimi telefoni v rokah in s športno obutvijo priljubljenih znamk na nogah) – ogledali tudi sloviti skalp, za katerega domačini verjamejo, da je pripadal jetiju, kljub znanstvenim dokazom, ki pripovedujejo malce drugačno zgodbo.

Pot jih je zanesla tudi do baznega tabora pod Everestom, kamor pa niso imeli vstopa, saj naj bi tam okrevalo že več kot 200 okuženih posameznikov. Že prej so namreč prejeli obvestilo, da se bo država v dveh dneh zaprla. Ker so do tistega trenutka opravili že dobršen del poti, se v določenem času ne bi mogli vrniti do letališča, zato so se odločili za nadaljevanje poti. Vmes so srečevali popotnike, ki so hoteli v nižine, da bi ujeli zadnje lete. Ko se je tudi Mirova skupina vrnila v Katmandu, jih je najprej čakajo testiranje. Vsi člani odprave so dobili negativen izvid, le Miro je bil kljub prejetju prvega odmerka cepiva pozitiven na koronavirus. Tako je edini obtičal v Katmanduju.

Med čakanjem na negativni izvid je vseskozi preverjal lete, te pa je bilo iz dneva v dan težje dobiti. Ko si je vendarle zagotovil vozovnico za čarterski let nemške letalske družbe in se je že veselil vrnitve v domovino, je bil njegov test tik pred letom vnovič pozitiven. Neverjetno, a vnovič je obtičal, tokrat v hotelski sobi brez telefonskega signala! Edino možnost stika z zunanjim svetom je bila občasna uporaba aplikacije Facebook Messenger. Za nameček je kmalu zatem, ko je izvedel, da bo še nekaj časa ostal v Nepal, izvedel žalostno vest, da mu je umrla mama. Četudi se je od mame poslovil že pred potovanjem, ga je novica seveda potrla. Vedel ni niti, ali se bo lahko udeležil pogreba, saj ni kazalo, da bi kaj kmalu lahko zapustil Azijo.

Nazadnje se mu je vendarle nasmehnila sreča: negativen test, zagotovljeno mesto na letu v domovino. Ni lepšega občutka. Po pristanku se je seveda moral znova testirati, preden bi se vrnil na delovno mesto. Neverjetno, test je bil vnovič pozitiven! Po preteku tokratnega zaprtja pa se je ob ponovnem testiranju vendarle pokazal rezultat, ki ga je tako silno čakal: negativen.

Končno negativen izvid je pomenil nekakšen pozitiven konec morda delno negativno obarvanega potovanja.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

STROJNI TLAKI - ESTRIHI - OMETI

hitro, kvalitetno in ugodno

031 689 832 - Boštjan

TLAKI KOS d.o.o., Ljubljanska 33, Kamnik

plan oglas

Trzinska različica kamišibaja

Japonska umetnost pripovedovanja ob slikah ali kamišibaj je na Slovenskem prisoten že od leta 2013, ko ga je z Japonskega k nam prinesel magister Igor Cvetko, slovenski etnomuzikolog in lutkar, poznan tudi kot soustanovitelj Lutkovnega gledališča Zapik.

Vendar pripoved s pomočjo slik ni novost. Ko vstopimo v skorajda katero koli cerkev, naletimo na številne freske ali slike, ki so – pripoved ob slikah. Slednje je pomemben del kulture dediščine številnih dežel, kamišibaj, ki ga dobesedno prevajamo kot papirnato dramo (kami = papir in šibaj = igra/drama), pa je na Japonskem še mnogo več kot to. Izvira iz 12. stoletja, ko so tovrstno obliko pripovedi zasnovali budistični menihi, da so tako razlagali in pojasnjevali vsebino svetih zgodb. Pozneje je veja umetnosti prerasla v ne le kateri koli del, marveč ključni del japonske kulturne dediščine, pri čemer šteje vsak najmanjši gib, pomembna je vsaka najmanjša podrobnost. Tako ni vseeno, iz katere smeri vlečemo podobe, ki jih je običajno od 12 do 16; ni vseeno, kakšen ritem imamo; niti ni vseeno, kako to izvajamo. Na Japonskem je ta že kulturna umetnost tako rekoč sveta dejavnost. Pri nas je bila prvič izvedena v letu 2013 v Hiši otrok in umetnosti, kmalu zatem, ko se je dotaknila slovenskih tal. Tudi pri nas določene podrobnosti niso zanemarljive, čeprav se druge morda prilagajajo slovenskim razmeram.

Tako je bilo tudi tokrat, ko so trzinske izvajalke kamišibaja ob slikah povedale nekaj čudovitih zgodb. Tudi one so uporabile poseben oder (butaj), namenjen prav izvedbi kamišibaja, in v Kulturnem domu Franc Kotar Trzin ustvarile nepozabno razpoloženje. Izobraževanje s področja kamišibaja in večer so omogočili Kulturni dom Franc Kotar Trzin, Občina Trzin in Zavod AZUM. Pet pripovedovalk kamišibaja se v umetnosti pripovedovanja zgodb ob slikah uri pod mentorstvom Saše Hudnik, ki se je tej umetnosti približala pod mentorstvom enega izmed začetnikov kamišibaja v Sloveniji.

Ustvarjalke so izkazale veščine, ki so posledica rednih srečanj, na katerih vsak teden nadgrajujejo svoje znanje in poznavanje japonske umetnosti. Poslušalci smo tako poslušali pet različnih papirnatih dram, ki so bile vsebinsko in tudi slogovno različne, imele pa so eno skupno točko: srečo.

Najprej smo prisluhnili Adi. Spregovorila je ob sreči, pravzaprav so spregovorile njene izbrane podobe. Kaj je sreča? Kje jo najdemo? Ali jo sploh najdemo? In zakaj je morda ne? Adina zgodba se je tako dotikala vprašanja, ki zadeva prav vsakega posameznika. Nihče se namreč jutraj ne zbudi in si reče: »Presneto, kako si želim, da bi bil danes nesrečen.« Zato lahko zapišem, da si prav vsi želimo sreče, ne le to, želimo si jo deliti. Ko jo imamo, namreč občutimo potrebo, da to pristno veselje delimo z ljudmi, ki nam pomenijo največ. Saj veste, sreča je ena redkih stvari, ki se, ko jih delimo z drugimi, le še množijo. Prva pripovedovalka pa ni govorila o gmotni sreči, govorila je predvsem v

stvareh, ki so očem skrite in jih lahko vidimo le s srcem, o čemer nas je podučil že Mali princ. To je namreč tisto največje darilo življenja.

O slednjem je pripovedovala tudi Olga, o največjem darilu. Kaj je zanjo sreča? Kaj so zanjo tiste ključne vrednote, ki jim v življenju pripisuje največjo vrednost? Olgin kamišibaj je prav tako pripovedoval o sreči, vendar po svoje. Sprehodi se je skozi pomen iskanja sreče in se ustavila na točki, kako srečo, ko jo enkrat najdemo, tudi obdržimo. Je bila to pripoved o gmotnih dobrinah? Ne, slike so vnovič poosebljale tisto, česar se ne moremo dotakniti. Srčice sreče, ki je očem nevidna.

Po tej poti je nadaljevala tudi tretja pripovedovalka. Minka je tako kot obe predhodnici opozorila na vrednost nevidne sreče, le da se je tokrat podala še v naravo. Prej smo spremljali dva kamišibaja, ki sta poudarjala vrednost družine, tokrat pa je bilo poleg pristnega veselja ob druženju poudarjeno tudi dejstvo, da lahko tisto pravo srečo najdemo tudi v naravi. Minkina pripoved se je tako vila skozi lepote narave, omenjala je drevesa in gobe, dokler ni dosegla vrhunca z opozorilom na toplino človeških stikov. Pa smo spet pri družinskih vrednotah, kamor koli nas pelje pot, se vselej vrnemo k njim. In to, kot pravi Minka, človeku na obraz zariše najlepši in najiskrenejši nasmeh.

Naslednja se je gledalstvu predstavila Danica in nas popeljala po prečudoviti Sloveniji. Njene podobe so razkrile obdobje pred pandemijo, ko je srečo iskala vsepovsod po svetu, potem pa so prikazale še obdobje pandemije, ko je Danica srečo našla, in to skorajda na domačem pragu. Ko je zaradi omejitev podrobneje raziskovala domovino, je dognala, da pristne sreče ne bo našla drugje kakor na domačih tleh.

S petim kamišibajem pa je za obilo smeha poskrbela Helena. Z izvirnimi podobami in slikovito pripovedjo je namreč povsem resnične prigode obarvala z namišljenimi podrobnostmi, ki so sicer običajne dogodke naslikali kot nekaj najbolj vznemirljivega, kar človeka lahko doleti. Tako smo tudi mi spoznali, zakaj se občasno zgodi, da Helena zamudi na ponedeljkovo srečanje. Na tako kratki razdalji se zvrsti toliko čudes – kako naj potem človek na srečanje prispe točno ob 20.30?

Večer je bil dokaz, da je umetnost kamišibaja tudi v Sloveniji dobro razvita. Zanimanje raste tako med mladimi kakor tudi med zrejšimi, saj kamišibaj omogoča nezamejeno izražanje s podobami po lastni izbiri za vse in vsakogar. Veščin, potrebnih za izvedbo kamišibaja, se lahko priuči prav vsakdo, ki ima željo in ki se je pripravljen učiti, in potem lahko svoje znanje deli naprej. Kot že omenjeno srečo, ki je predvsem v teh časih res nikdar nimamo v preobilju.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

SERVIS LCD TV APARATOV

SHARP
KENWOOD
TELEFUNKEN
● BLAUPUNKT
FINLUX JVC
TOSHIBA
HITACHI

AVS AUDIO
VIDEO
SERVIS

SERVISNI PARTNER ZA SLOVENIJO

Telefon: 01 729 13 03

Telefon: 01 729 13 04

E-pošta: avs.menges@siol.net

Internet: www.sharp-servis.si

Hribarjeva ulica 38, 1234 MENGEŠ

Delovni čas: od 9.-12. in od 15.-18. ure

plačan oglas

Mladinski literarni festival Bralnice pod slamnikom tokrat gostil Barryja Jonsberga

Bralnice pod slamnikom obiskovalci domžalske knjižnice seveda poznamo. Ta mladinski literarni festival letos že dvanajstič zapored pripravlja Založba Miš, sofinancirata pa ga Javna agencija za knjigo Republike Slovenije in Občina Domžale. V založbi so tudi letos poskrbeli za zanimiv nabor gostov, pripravili so strokovno srečanje, ki je potekalo v Knjižnici Domžale, gostili ustvarjalno delavnico na temo pustolovskih in zgodovinskih romanov in še marsikaj. Še posebno prijetno pa je bilo spletno srečanje z avstralskim piscem britanskih korenin, Barryjem Jonsbergom, avtorjem del Ujemi me, če padem, Pesem, ki jo slišim le jaz ter Moje življenje kot abeceda. Del je sicer napisal že 24, vendar so v slovenskem jeziku za zdaj dostopna le prva tri.

Pogovor je vodil Boštjan Gorenc - Pižama, zato je bilo poskrbljeno tudi za komične vložke, energija med (so)govornikoma pa je pritegnila številne poslušalce. V uvodu je pisatelj namignil, da smo očitno na-

rod, ki rad piše. Pižama pa se je namuznil, češ, vsekakor več pišemo, kakor beremo. Med barvitim literarnim klepetom smo izvedeli tudi o avtorjevem ozadju. Med drugim je omenil, da je do nedavnega poučeval angleški jezik, najprej v Veliki Britaniji, ko pa so se z družino v letu 1999 preselili v Avstralijo, je pedagoško delo nadaljeval tam. Šele pred petimi leti je delo v šolstvu prepustil mlajšim in se posvetil zgolj pisanju.

Njegova želja po pisanju se je porodila šele po selitvi v Avstralijo, kjer je razmišljal, da bi morda tudi sam povedal kakšno zgodbo. Pri tem ga je podprl sloviti avstralski pisatelj nemško-avstrijskih korenin, Markus Zusak, ki je med drugim napisal znano delo Kradljivka knjig.

Čeprav je avstralski gost napisal že več kot 20 knjig, sta zasnova in potek pisanja vselej drugačna. Barry pravi, da si nikdar ne pripravi strukture, kako bo zgodba potekala, temveč si rdečo nit zamišlja sproti. Seveda to pomeni, da zgodba včasih ne vodi nikamor, včasih pa dobimo tako izvrstne zapise, da jih človek kar nikdar ne bi odložil, čemur so pritrjevali tudi dobri odzivi ob koncu pogovora. Pisatelj meni, da je lik zgodbe tisti, ki ga vodi naprej, saj prav ta lik živi, piše in vodi zgodbo. Poleg tega je imel možnost sodelovati (in tudi nastopiti) pri filmski upodobitvi svojih zgodb, kar je po avtorjevem mnenju izkušnja, ki te resnično oblikuje.

Četudi pravi, da zdaj ritem pisanja malce upočasnjuje, bralci srčno upamo, da nas bo kmalu razveselil z novim delom – v slovenskem, angleškem ali katerem od drugih jezikov, v katere so njegova dela tudi prevedena.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Zadnji majski konec tedna že petič Trzinka poje

Maj je že tradicionalno mesec, ki je v Trzinu namenjen zborovskemu petju. Ko so pevke Trzinke prvič pripravile pevsko revijo Trzinka poje, so jo oblikovale z namenom, da preraste v tradicionalno prireditev. Da jim je vsem koronskim omejitvam navkljub to uspelo, dokazuje tudi letošnja peta prireditev Trzinka poje.

V nedeljo, 22. maja, ob 14. uri se bodo na odru Kulturnega doma Trzin zvrstili Mešani pevski zbor Ivan Hribar, Mešani komorni zbor Celje, Ženski pevski zbor Trzinka, Vokalna skupina Čivke, Komorni moški pevski zbor Davorina Jenka, Tamburaška skupina sv. Mihaela Grosuplje, nastopajoči Osnovne šole Trzin, Mešani pevski zbor Vrtojba in Moški pevski zbor Pavza. Prireditev organizira Kulturno društvo Ivan Hribar ob pomoči lokalnih vodnikov Turističnega društva Trzin, ki bodo člane zborov popeljali na ogled trzinskih znamenitosti, zato se nikar ne začudite, če bo 22. maja zborovska pesem odmevala tudi po ulicah, morda pred Jefačnikovo domačijo ali v muzeju na prostem pod kozolcem.

TB

Foto: Arhiv ŽPZ Trzinke FB

Turistično društvo Kanja
pod pokroviteljstvom Občine Trzin organizira

XXI. SEJEM V TRZINU
IN FOLKLORNI FESTIVAL

v soboto 14. maja 2022 od 10. ure dalje
na parkirišču OŠ Trzin.

Poskrbeli smo za bogato sejemske ponudbo,
odlične folklorne nastope
in večerno zabavo z Alyo.

KANJA
TRZIN

Več informacij:
www.td-trzin.si in

OBČINA TRZIN

Družinska delavnica ob materinskem dnevu

Ali ni krasno, ko se v čudovito sončno jutro prebudimo zavedajoč se, da je omejitve vsaj za zdaj manj? Ali ni čudovito, ko takoj lažje zadihamo? Ko začutimo tople dotik pomladi in zavonjamo prebujajočo se zemljo? Vse to v nas prebudi občutja, na katera smo v zimskih mesecih lahko pozabili. Primeren opomnik, da ta občutja vnovič obudimo, je tudi praznik, ki smo ga nedavno slavili: materinski dan, dan, ko mamam, babicam, morda tudi tetam in številnim drugim ženskam posvetimo več pozornosti. Praznovanje praznika se je v Evropi razširilo kmalu po prvi svetovni vojni, »nalezli« pa smo se ga od Američanov, ki dan zaznamujejo že od leta 1910. Pri nas smo ga sprva praznovali 15. maja, danes pa ga praznujemo 25. marca.

Enega ključnih praznikov so se tako spomnili tudi v Krajevni knjižnici Tineta Orla Trzin, kjer so ob materinskem dnevu pripravili posebno družinsko delavnico. Podobne delavnice so zadnje čase vse pogostejše, saj je druženje vnovič omogočeno, poleg tega poudarjanje družinskih vrednot te še krepi. Namen delavnice pa ni bila le izdelava pristrčnih darilc za mame, babice in druge ženske, ki nastopajo v »materinskih« vlogah, marveč tudi krepitev družinskih odnosov in vzpostavljanje še tesnejših vezi.

Zanimanje za spomladansko delavnico je bilo tolikšno, da so jo izvedli kar v dveh prostorih. Sorodne ustvarjalnice so bile že pred pandemijo hitro zapolnjene, saj se otroci silno radi udeležujejo tovrstnih dejavnosti. Zdaj ko že več kot dve leti živimo z omejitvami in je bilo

podobno druženje v tem obdobju pogosto onemogočeno, si vsakdo še bolj želi takšne dogodke.

Ob ustvarjanju čudovitih spomladanskih izdelkov so se otroci še tesneje povezovali s svojimi starši, predvsem z mamami, ki so bile na delavnici v večini. Skupaj so izdelali čudovite cvetlice, ki so obdarovanim veliko pomenile, saj so jih prejele iz rok svojih otrok.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

V vrtec se je vrnilo veselje

V marcu smo se v vrtcu Žabica Trzin razveselili predstave gledališča KUKUC z naslovom **Mini Moni, kakšne barve je poljubček**. Da smo si predstavljali lahko ogledali, smo hvaležni Društvu prijateljev mladine Trzin, ki jo je financiralo.

Mala Monika je znala narisati čisto vse. Ko pa je želela narisati poljubček, ki ga je dala svojemu kužku Pablu, se je znašla v zadregi. Ni vedela, s katero barvico bi pobarvala poljubček. Za pomoč je zaprosila otroke iz občinstva, vendar se prav tako niso čisto strinjali, katera barva je pravišnja. Tudi prijatelj Gašper ji ni znal pomagati, čeprav je imel na zalogi kup prelepih pesmic. Ko smo se skupaj sprehodili skozi vse barvice, ob katerih smo spoznavali in ozaveščali svoja čustva in občutja, nas je pisano glasbeno potovanje pripeljalo do velikega in pomembnega spoznanja. Odkrili smo, da so poljubčki lahko vseh barv!

Po predstavi so otroci lahko božali kužka Pabla, v igralnicah pa so nato svoja čustva prelili na papir z »barvanjem poljubčkov«.

Mini Moni je navdušila vse, otroke in zaposlene. Še enkrat hvala DPM Trzin in gledališču KUKUC za prečudovito, barvito in malce nabrito predstavo.

Martina Arnuš in Anja Pfeifer, vzgojiteljici
Foto: Martina Arnuš

GŠd

Glasbena šola Domžale Šola s posluhom.

Glasbena šola Domžale vabi k vpisu nove učence!

Sprejemni preizkusi za vpis novih učencev za šolsko leto 2022/2023 bodo predvidoma potekali

v petek, 20. maja 2022, od 16. ure dalje

(v prostorih Glasbene šole Domžale, oddelka Mengeš in oddelka Moravče) in **v soboto, 21. maja 2022, od 9. ure dalje**
(v prostorih Glasbene šole Domžale).

Prijava na sprejemne preizkuse bo odprta od 3. do 15. maja 2022.

Za sprejemni preizkus se bo mogoče prijaviti:

na spletni strani GŠ Domžale (www.gs-domzale.si) s klikom na zavihek **PRIJAVA NA SPREJEMNI PREIZKUS**.

Po opravljeni prijavi na spletni strani boste na e-naslov dobili potrditev prijave, med 16. in 19. majem pa še navodila s točno uro in krajem sprejemnega izpita.

Sprejemni preizkus ni potreben za vpis v glasbeno pripravnico in predšolsko glasbeno vzgojo:

PGV – predšolska glasbena vzgoja (vpisujemo otroke, rojene v letu 2017)

GLP – glasbena pripravnica (vpisujemo otroke, rojene v letu 2016)

Vpis za PGV in GLP bo potekal: med 1. in 10. junijem 2022 na spletni strani GŠ Domžale (www.gs-domzale.si) s klikom na zavihek **PRIJAVA NA SPREJEMNI PREIZKUS**.

Otroci, ki se vpisujejo na PGV in GLP, ne opravljajo sprejemnega preizkusa. Vpisujemo jih do zapolnitve mest, velja vrstni red prijav.

Dodatne informacije o instrumentih in programih, ki jih poučujemo, najdete na www.gs-domzale.si.

Veselimo se novih mladih glasbenikov!

Silvester Pečjak, direktor Pekarne Pečjak, ob 50-letnici poslovanja podjetja

»Zaposleni so naša največja dobrina«

Pekarna Pečjak letos praznuje 50 let obstoja, kar je več kot tehten razlog za srečanje in pogovor s Silvestrom Pečjakom, človekom, ki je pri 27 letih stopil v velike čevlje svojega očeta Stanislava in prevzel vodenje podjetja, tedaj vrednega trinajst milijonov evrov. Danes, 17 let pozneje, je ta številka 40 milijonov evrov. Preberite, katere vrednote so Pekarno Pečjak pripeljale do te vrednosti.

A začnimo s potjo do prostora, v katerem sva s Silvestrom Pečjakom opravila pogovor. Najprej vodi po stopnicah trzinske upravne zgradbe v prvo nadstropje in se nato nadaljuje po dolgem hodniku, kjer na zidovih visijo uokvirjena številna priznanja in diplome z odličji za Pečkake izdelke. S konca hodnika se iznad zadnjih vrat obiskovalcu že od daleč nasmiha fotografija ustanovitelja Pekarne Pečjak, pokojnega Stanislava Pečjaka.

Spodobi se, da preden povemo kaj več o poslovanju Pekarne Pečjak, ki ima del svoje proizvodnje v Trzinu od leta 1994, zapišemo najprej nekaj o človeku, ki je ime Pečjak spremenil v sinonim za kakovost. Ne samo da se to ime povezuje s kakovostnimi prehrabnimi izdelki in dobrimi poslovnimi rezultati, temveč je podjetje Pečjak prežeto tudi z vrednotami, delovno etiko in spoštljivim odnosom do sodelavcev, ki jih je v podjetje vsadil Stanislav Pečjak. Silvester Pečjak, ki danes skupaj s sestro Majdo Matjaž vodi podjetje, priznava, da so prav vrednote najdragocenejša zapuščina njegovega očeta.

Začetki s keksi in testeninami

Leta 1972 so Stanislav Pečjak, Jože Adamič in Herman Kovač na Vrhniki odprli obrtno delavnico za izdelovanje keksov. V iskanju pravih priložnosti se je Stanislav Pečjak nato s prijateljem Baškovcem podal v proizvodnjo testenin in kljub dvomom njegove mame, češ, kdo bo kupoval testenine, saj jih vse gospodinje delajo same, vztrajal. Izkazalo se je, da z zmogljivostjo 200 kilogramov testenin na uro nista zmogla zadostiti vsemu povpraševanju. Vse odtlej je v proizvodnji Pekarne Pečjak prepovedano pomisliti na jajca v prahu, saj se je Stanislav Pečjak odločil, da bo za svoje izdelke uporabljal le prava jajca in preverjene kakovostne surovine. Tudi druga generacija Pečjakov prisega na izključno slovensko moko, preverjeno slovensko meso in vse pogostejše tudi na ajdo.

44-letni Pečjak vodi podjetje skupaj s sestro Majdo Matjaž. Pisarno v Trzinu si deli s sodelavcem, prav tako pisarno na Škofljici, kjer ob njem sedijo sodelavke prodajnega oddelka.

Silvester Pečjak na koncu hodnika, od koder se obiskovalcu že od daleč nasmiha fotografija ustanovitelja, pokojnega Stanislava Pečjaka.

Leta 1984 je Stanislav Pečjak ustanovil lastno podjetje na Škofljici. V njem so bile vse do leta 1991 glavni izdelek testenine, po prelomnici z izgubo trgov nekdanje Jugoslavije pa se je proizvodnja preoblikovala in prek krušnih izdelkov (nekaj časa so napekli kar štiri tone na dan) pripeljala do sedanje proizvodnje, ki se posveča skoraj izključno zamrznjenemu programu in testeninam. Ena izmed uspešnic podjetja je burek, ki ga napečejo 2700 ton na leto in za katerega je Stanislav Pečjak dolga leta izboljševal recepturo, na prav posebnem mestu pa je med kupci tudi Pečjakova orehova potica, v kateri je polovica nadeva in kar 40 odstotkov orehov. Po priljubljenosti med poticami je v vrhu tudi pehtranova, zadnja leta sicer najljubša tudi po okusu Silvestra Pečjaka. Novi izdelki, ki so nas pozdravili to pomlad, so kmečki ajdovi svaljki, pirini svaljki in bučni burek z jabolki.

V podjetju pred šesto zjutraj

Tako kot oče Stanislav tudi Silvester prihaja v podjetje med prvimi, pred šesto uro zjutraj, in enako kakor njegov oče tudi sam večino svojih zaposlenih pozna po imenu. Še več: če le lahko, prisluhne njihovim potrebam in željam. Tako pojasni visoko dvignjeno dvižno pisalno mizo, ki jo opazim v pisarni, kjer se pogovarjava. Ko ga vprašam, ali je to njegova delovna miza, pojasni, da ne, temveč jo je podjetje omogočilo sodelavcu, ki zaradi bolečin v križu rad dela stoje.

»Torej to ni vaša pisarna? Direktor brez svoje pisarne?« mi uide (neumestno) vprašanje. Silvester Pečjak se le prizanesljivo nasmehe in pojasni: »Pravzaprav imam tri. Prvo si na lokaciji na Škofljici delim s sodelavkami iz prodaje, to drugo, v Trzinu, z enim od najožjih sodelavcev, tretja pisarna pa je moj avto. Večino posla opravi po telefonu in na terenu, za večje sestanke uporabljam sejno sobo.«

Brez lažnega laskanja bi lahko v delitvi pisarne prepoznali tudi gospodarnost, skromnost, varčnost in praktičnost, saj je Silvester Pečjak dnevno prisoten na vsaj dveh njegovih lokacijah. Delovni dan začne na sedežu podjetja na Škofljici, od koder še pred jutranjo konico odide na lokacijo v Trzinu, kjer imajo proizvodnjo od leta 1994. Od prvotnih 918 kvadratnih metrov površin so zrastle na zdajšnjih 16.800 kvadratnih metrov.

V Pekarni Pečjak je zaposlenih 400 delavcev. »Zaposleni so naš največji kapital,« pravi direktor, ki večino sodelavcev pozna po imenu.

Čeprav sem imela za začetek pripravljena vprašanja o njegovi osebni poslovni poti in tem, kako je bilo odraščati ob očetu, ki je iz pekarnice piškotov ustvaril milijonsko podjetje, mi Silvester Pečjak že po minuti in pol najinega pogovora ponudi nosilno temo tega intervjuja, ko reče: »Zaposleni so, mislim, največja dobrina, ki jo lahko imamo. To je naš največji kapital, in če le lahko, jim poskušamo ustreči. Prisegam na osebni stik in tudi zato sem vsak dan prisoten na obeh večjih lokacijah. Tile koronski sestanki na spletu mi ne ustrezajo. Menim, da se podjetje vodi z osebnim stikom in neposredno komunikacijo, ki edina lahko ustvarja odnose. Človek je pač družbeno bitje.«

Pečjak še doda, da se z zaposlenimi v proizvodnji enkrat na mesec sestaja na sestankih, kar je zlasti v koronskem času izkoristil za komunikacijo v živo, opogumljanje in spodbujanje. Z mehanizmom »Spodbujanje zdravja na delovnem mestu« so zaposleni prejeli vitaminske dodatke za krepitev imunskega sistema, medtem ko so odločitev o cepljenju prepustili svobodnemu odločanju vsakega posameznika. »Vse to se nam je močno obrestovalo, saj imamo za razliko od

Tako v Trzinu nastajajo Pečjakove palačinke, ki jih lahko tople zmažete v njihovi trgovinici v Piramidi.

Številna priznanja, ki jih je Pekarna Pečjak prejela za svoje izdelke, so posledica skrbi za najboljše sestavine. Jajc v prahu na primer pri Pečjaku ne poznajo.

drugih podjetij, kjer imajo velike težave s fluktuacijo, v Pekarni Pečjak zelo majhen odliv, uspelo nam je pridobiti tudi nove delavce. To je odločilno zdaj po epidemiji, saj nimamo težav z usposobljenim osebjem,« pove Pečjak in poudari, da je vseh 400 delavcev pri njih zaposlenih, kar pomeni, da v podjetju nimajo agencijskih delavcev.

Poepidemično obdobje prinaša nove izzive

Epidemija covid 19 je Pekarno Pečjak močno prizadela predvsem na začetku, saj so v prvem kvartalu leta 2020 izgubili 15 odstotkov realizacije prometa. Prvo koronsko leto so sicer končali pozitivno, vendar z manjšim dobičkom od predvidenega. Njihovo novo hčerinsko podjetje na Hrvaškem, ki so ga zagnali leta 2014, je prav v letu 2020 načrtovalo prvo leto s pozitivnim rezultatom, a jim je tudi tam korona prekrizala načrte. Po začetnem pretresu so se intenzivneje usmerili v prodajo na tuje trge in se tudi zaradi prilagoditve kupcev v letu 2021 s številkami pri realizaciji že vrnili na stare tire, z dobičkom pa so se zelo približali predvidenim številkam.

»Na dobiček so poleg epidemije vplivale tudi gospodarske razmere. Krizo je bilo mogoče zaznati še pred izbruhom covid 19, na kar smo se v podjetju pripravili z zavedanjem, da bodo šle cene v nebo, kar se je pozneje zares zgodilo. Žal smo morali odgovoriti z ustreznim povišanjem cen tudi sami, pri čemer smo izvedli manj dvigov, vendar tedaj večje, kar se je izkazalo za dobro strategijo,« komentira Pečjak prejšnje poslovno leto in dodaja, da je podcenil trajanje energetske krize, ki nas je doletela to pomlad.

Pekarna Pečjak je zaradi zamrzovalnega programa ter delovanja skrinj in peči velik porabnik elektrike. Z lastno sončno elektrarno na strehi objektov v Trzinu pokrivajo pet odstotkov porabe energije trzinske proizvodnje. »Samo v prvem mesecu tega leta smo za energijo plačali 120.000 evrov več kakor lani v istem mesecu, od države pa smo dobili 50.000 evrov celoletne (!) pomoči, kar je pljunek v morje,« pojasnjuje Pečjak. Obenem opozarja, da se je na drugih celinah (Amerika, Avstralija) že začelo pomanjkanje hrane, kar do Evrope (še) ni seglo. »Preden bo šlo na bolje, bo morale najprej iti na slabše. Nismo še tam,« pravi in svari, da nas prehrabna kriza verjetno še čaka. Niso pa vse stvari tako črne. Ena izmed svetlih točk je varnost slovenske hrane.

Slovenija med najbolj varnimi

»Slovenija je pri pridelavi hrane še vedno ena najbolj varnih dežel na svetu. Smo denimo na tretjem mestu po najmanjši vsebnosti antibiotikov v mesu. Tudi v sekciji za pekarstvo pri GZS si prizadevamo za uveljavitev znamke Izbrana kakovost, s katero želimo označevati visoko kakovost slovenskih žit. Te oznake bi radi prenesli tudi na jedilnike restavracij. Predvsem pa menim, da bi morali vsi ljudje dobiti ekološke pridelke. Naj oznaka 'bio' ne bo rezervirana le za tiste, ki si

to lahko finančno privoščijo. Upam tudi, da bomo slovensko pšenico povzdignili na mesto, ki ji pripada. Le z višjo odkupno ceno kakovostne pšenice bomo spodbudili slovenske kmete, da jo bodo sejali, in le tako bomo dosegali večjo stopnjo samooskrbe,« poudarja Silvester Pečjak, ki je tudi predsednik omenjene sekcije pri GZS.

Čeprav je star komaj 44 let, je za njim 20 let vodenja podjetja, za prevzem družinskega posla pa je svoje tri otroke Stanislav Pečjak vzgajal že od malega. Pri štirih letih je začel z njim prodajati kekse, po koncu osnovne šole je vsako poletje en mesec opravljal prakso, po končanem študiju je dve leti delal prek študenta in preizkusil večino del v proizvodnji.

Na vprašanje, kaj bi svetoval staršem, lastnikom podjetij, ko se odločajo za prenos družinskega posla na otroke, je odgovor preprost: »Od vsega začetka morajo biti pravila jasno določena. V naši družini so starši na pobudo otrok pripravili meddružabniško pogodbo, v kateri je določeno, kdo ima glasovalne pravice. Potem je ta pogodba postala dedna. Najpomembnejše je, da podjetje ne sme trpeti, če se lastniki skregajo, skregajo pa se običajno zaradi denarja. Če je ta jasno opredeljen, je odstranjena tudi večina razlogov za prepir,« pragmatično pojasnjuje Pečjak.

P-stop – trzinski čebelnjak

Leta 2016 so na začetku Mlak ob trzinski štiripasovnici odprli priljubljeni P-stop, kjer se na kavici in rogljičkih radi ustavijo tako Trzinci kakor dnevni obiskovalci, ki so v Trzinu morda le na obisku ali so tu zaposleni. Čeprav v okviru Pekarne Pečjak deluje pet podobnih P-stopov, pa ta v Trzinu izstopa zaradi svoje arhitekture, saj je bil zasnovan kot slovenski čebelnjak in ustvarjen v sodelovanju z lokalno skupnostjo. Slike za panjske končnice so namreč naslikali šolarji Osnovne šole Trzin, slike pa so potem prenesli na pločevino, ki krasi pročelje P-stopa.

Tudi sicer Pekarna Pečjak z občino Trzin dobro sodeluje. »Sodelovanje je že od vsega začetka uspešno, kar pripisujem temu, da je Peter Ložar po moji oceni apolitični župan. Takšna naj bi bila slovenska politika: ne bi se smeli deliti po strankarski pripadnosti, ampak bi morali delati po svojih močeh najboljšje za prebivalce,« ocenjuje Silvester Pečjak.

Največji ponos

44-letni Silvester Pečjak vodi podjetje že skoraj dve desetletji. Ko ga vprašam, na kaj je najbolj ponosen, znova preseneti z odgovorom. Ne, ni najbolj ponosen na to, da je pred dobrimi 12 leti očetovi odlični recepturi za burek dodal posodice, ki so prodajo njihovega izdelka pognale do zvezd. Tudi ni najbolj ponosen na to, da je v času njegovega vodenja podjetje po vrednosti zrastle s 13 na 40 milijonov evrov. Prav tako ponosa ne gradi na tem, da so s svojimi izdelki prisotni v vseh največjih slovenskih trgovskih verigah, v avstrijskem Hofru, na Švedskem, v Lidlu v Švici, na Hrvaškem v trgovinah Plodine ... Niti to zanj ni najpomembnejše, da so po slabi izkušnji s podjetjem v Avstriji zdaj uspešno zagnali podjetje na Hrvaškem. »Najbolj ponosen sem

na naše zaposlene. Včasih mi rečejo, da sem dober direktor. Direktor je dober toliko, kolikor dobro ekipo sodelavcev sestavi okoli sebe. Naj ponovim: največji kapital so zaposleni,« sklene Silvester Pečjak.

Besedilo in foto: Tanja Bricelj

V Pekarni Pečjak zelo veliko pozornosti posvečajo kakovostnim surovinam. Poleg slovenske moke preverjene kakovosti uporabljajo tudi kakovostno slovensko meso.

V Trzinu so postavili prvi jajcemat

Proti koncu marca so na zasebnem zemljišču, ki leži skorajda na stičišču Mlakarjeve ulice in Ulice kamniškega bataljona, postavili velik kovinski zabojnik. Vanj so kmalu namestili poseben avtomat – jajcemat, prvega v Trzinu. Na avtomatu, ki je v nočnih urah osvetljen, so jasno napisana navodila za uporabo, ponuja pa kar nekaj domačih dobrot. Izbirate lahko med svežimi kokošnjimi ali prepeličjimi jajci, vloženi prepeličjimi jajci in domačo ribano kašo ter jajčnimi jušnimi in širokimi rezanci. Živila prihajajo s kmetije Globočnik iz vasi Voglje pri Šenčurju, kjer se že 30 let ukvarjajo z rejo perutnine. Gospodar Vilko Globočnik nam je zaupal, da imajo svojo lastno mešalnico za krmo, kar pomeni, da sami pripravljajo hrano za perutnino. Ta je sestavljena le iz žit (koruze in soje), ki jim dodajo še vitamine. Jajca in domače izdelke sicer prodajajo v nekaj manjših trgovinah, pri nas pa so postavili svoj prvi jajcemat. V prihodnjih dneh bodo s poslikavo poskrbeli še za barvitejšo zunanost kovinske ute jajcemata, ki ga nameravajo postaviti tudi v občini Domžale. Ob tem še zapišimo, da v okviru projekta LAS tudi občina Trzin pripravlja postavitev jajcemata in mlekomata. Več o tem v eni od prihodnjih števil.

Besedilo in foto: Tanja Jankovič

Uspehi trzinskih strelcev

Čeprav so novico o tem, da so postali prvaki lige, objavili 1. aprila, to ni bila prvoaprilska šala. Člani Strelskega društva Trzin so v prvi slovenski strelski ligi dosegli zgodovinski uspeh, za kar so trdo delali več let. Trzinski strelci imajo v Sloveniji največji izbor odličnih domačih tekmovalcev, saj lahko sestavijo kar dve ekipi. Luka Lukić, Suzana Lukić, Teja Medved, Maj Kadunc in Nejc Klopčič, ki jih vodi Jernej Adlešič, so tako vsi zaslužni, da je Strelsko društvo Trzin postal prvak 1A državne lige s puško.

V Železnikih je le nekaj dni zatem nov osebni rekord postavil Luka Lukić, ki je dosegel 628,1 kroga. Tudi sicer je Lukić v letošnji sezoni pokazal odlično formo, a je na evropskem prvenstvu na Norveškem le za nekaj desetink zgrešil finale. Kljub vsemu je to odličen dosežek, saj tudi kategorizacija perspektivnega športnika pomeni veliko, hkrati pa biti v deseterici najboljših evropskih strelcev svoje generacije ni mačji kašelj.

Kot je povedal trener Damijan Klopčič, so letos vsaj delno uspeli izpeljati večino mednarodnih tekem, zato so dokaj dobro tempirali formo za evropsko prvenstvo. »Luka je že v začetku sezone kazal izjemno stabilnost, kar je samo stopnjeval, in prav pred evropskim prvenstvom kazal najboljše rezultate. Žal se na Norveškem ni vse izšlo po naših željah in pristal je na nevhvaležnem devetem. mestu, eno mesto za finalisti. Prepričan sem, da bi bil z uvrstitvijo v finale resen kandidat za medaljo evropskega prvenstva. Druga udeleženka je bila Teja Medved, ki je kandidatka postala nekoliko nepričakovano. Tudi ona je bila pripravljena odlično, vendar na večjih prvenstvih odloča psihološka pripravljenost, zato bo Teja svoje še pokazala v prihodnjih letih,« je povedal Klopčič in obenem omenil tudi vlogo občine.

»Strelšče in razmere, ki nam jih je uredila Občina Trzin v zaklonišču šole, so med boljšimi v Sloveniji. Dodana vrednost našega društva sta dobra organizacijska ekipa in potencial, ki ga imajo posamezniki. Razvijamo strelski center in strokovni kader, ki ni samo strelsko usmerjen, temveč smo ekipi priključili tako psihologe kot fizioterapevte. Koliko to posamezni tekmovalci izkoristijo, je njihova odločitev, rezultati sodelovanja s temi strokovnjaki pa bodo vidni v prihodnjih letih,« še dodaja Klopčič. Nov, še večji izziv, ki se postavlja pred Strelsko društvo Trzin, pa je streljanje z malim kalibrom, ki pa je povezan s sredstvi, saj ta disciplina zahteva še dražjo opremo, ob tako številnih reprezentantih pa, tako Klopčič, denarja ni dovolj, da bi vsi lahko tekmovali s konkurenčno opremo.

TB

Foto: Arhiv
Strelskega
društva Trzin

Strelci SD Trzin so letos osvojili naslov državnih prvakov 1A lige v streljanju s puško.

Na evropskem prvenstvu na Norveškem je Luka Lukić (v sredini) za las zgrešil finale in pristal na devetem mestu.

Izjemna zima Anžeta Laniška in njegovih mlajših kolegov iz SSK Mengeš

Z nepozabnim finalom v Planici se je konec marca iztekla 43. sezona svetovnega pokala v smučarskih skokih, že drugo zimo zapovrstjo pa je bil v skupni razvrstitvi najboljši slovenski skakalec Anže Lanišek iz SSK Mengeš. Domžalski skakalni as je zbral 936 točk, s katerimi je v seštevku končal na visokem sedmem mestu, v posebnem točkovanju smučarskih poletov pa je bil odličen peti.

Na kadetskem državnem prvenstvu, ki je bilo v začetku marca prav tako v Planici, sta v konkurenci do 15 let Nik Bergant Smerajc in Timo Šimnovec skočila na četrto in deseto mesto, Živa Andrič (do 14 let) se je ovenčala z bronasto kolajno, med fanti, starimi do 14 let, pa so Alen Pestotnik, Erik Tomažič in Jaka Perne pristali na devetem, desetem in 15. mestu.

Na moštveni tekmi se je ekipa SSK Mengeš (v postavi Erik Tomažič, Timo Šimnovec, Nik Bergant Smerajc in Alen Pestotnik) veselila prepričljive zmage in z njo naslova državnih prvakov.

Besedilo in foto: ŠM

Nik Bergant Smerajc, Timo Šimnovec, Alen Pestotnik in Erik Tomažič so prepričljivi ekipni državni prvaki med starejšimi kadeti.

17. veleslalom Trzina

Smučarsko društvo Trzin zaradi ukrepov, vezanih na zajezitev širjenja nove koronavirusne bolezni, dve leti ni organiziralo tradicionalnega tekmovanja v veleslalomu. Letos pa je vlada zaradi izboljšanja razmer proti koncu februarja sprostila večino ukrepov, kar so člani društva hitro izkoristili. Na prvi prosti termin, 12. marca, so na Soriški planini organizirali 17. veleslalom Trzina, česar so se razveselili vsi, ki se tekmovanja bolj ali manj redno udeležujejo.

Tako so se tiste mrzle in sončne sobote zjutraj izpred parkirišča pri gradu Jable smučarji vseh starosti in njihovi navijači z avtobusom odpeljali na Gorenjsko, nekaj se jim jih je pridružilo pozneje. Na Soriški planini sta jih pričakala bleščeče sonce in jasno nebo. V idiličnih razmerah so se tekmovalci dve uri ogrevali s smučanjem po dobro pripravljenih progah gorenjskega smučišča, na katerem sicer obratujejo le stara dvosedežnica in tri vlečnice. Ob dogovorjeni uri so se zbrali na štartu veleslalomске proge, ki so jo postavili delavci

12. marca je na Soriški planini potekal 17. veleslalom Trzina.

Na 17. veleslalomu Trzina se je pomerilo 30 smučarjev vseh starosti.

Turističnega centra Soriška planina. Na njej so se pred tem z višjega štartnega izhodišča pomerili že drugi tekmovalci, zato je bila proga pri nekaterih vraticih nekoliko zdrsan, kar pa ni preveč motilo naših tekmovalcev, ki so zavzeto odsmučali dva teka. Prvi tek so odpeljali nekoliko bolj previdno, v drugem pa so večinoma vsi izboljšali svoj čas, le dva sta imela nekaj težav na progi. Za končno uvrstitev je štel najboljši čas obeh voženj. Po koncu tekmovanja so nekateri dan nadaljevali s smučanjem po soriških progah, ki so zaradi hladnega ozračja kljub toplemu soncu še vedno dopuščale ugodno smuko. Po prihodu v brunarico v Dolgi dolini so se najprej okrepčali z okusnim golažem kuharja Janija Trojanška. Na 17. veleslalomu Trzina se je pomerilo 30 tekmovalcev vseh starosti, med njimi sta bila najstarejša Regina Skočir in Rado Pestotnik ter najmlajša Tinkara Pestotnik in Ian Gorjup. Medalje je najhitrejšim tekmovalcem tudi letos podelil župan Peter Ložar, najhitrejša tekmovalca, Brina Preko in Jaka Media, pa sta dobila tudi pokal. Pred razglasitvijo rezultatov so se prisotni z minuto molka poklonili spomenu na dolgoletnega člana Smučarskega društva Trzin, Bena Trojanška.

24. TEK PETRA LEVCA
SKIRCA TRZIN

SERIJA GORENJSKA, MOJ PLANET 2022

sobota, 23. april 2022, ob 11:00
(tek s kužki in otroški teki ob 09:30)

ŠTARTNINA: → 10 € (ob predpripravi do 21.04.22 vsebuje tekaško majico)
→ otroški teki brezplačno

PRILAGE IN INFORMACIJE: www.tek.trzin.si in www.gorenjska-mojplanet.si
ORGANIZATOR: **Sportno društvo Trzin**

Besedilo in foto: Tanja Jankovič

Najhitrejša tekmovalca sta bila Brina Preko in Jaka Media.

Največ tekmovalcev se je pomerilo v kategoriji moški od 50 do 60 let, a le trije so dobili medalje.

Nogometaši znova tekmovali za naslov najboljšega v Trzinu

Stara dobra šolska telovadnica je predzadnjo marčevsko soboto znova gostila 12 malonogometnih ekip, ki so se pomerile na tradicionalnem Valentinovem turnirju.

Tekmovanje je bilo sicer resda več kot mesec dni pozneje kakor običajno, vseeno pa so igralci zavoljo pomanjkanja tovrstnih športnih dogodkov v zadnjem času komaj čakali, da prikažejo nogometne veščine, taktične zamisli, bojni duh, domiselne uigrane akcije, prekrasne zadetke, zamujene priložnosti ... vse, kar sodoben nogomet pač ponuja – in tega je bilo zares na pretek! Tako so zagotovo uživali tudi navijači nastopajočih ekip in gledalci (zaradi upoštevanja epidemioloških ukrepov se jih je na tribunah tokrat smelo zbrati nekaj manj, kot se za takšen dogodek spodobi), ki so poskrbeli za športno navijanje in vsesne poteze navdušeno nagrajevali z aplavzi.

Prireditev se je s predtekmovalni začela ob 8.30, popoldne nadaljevala z izločilnimi boji ter ob 20. uri končala s finalnim obračunom, v katerem so Smrkci morali priznati premoč zasedbe Ed transport, pred tem pa je tretje mesto po napetem izvajanju kazenskih strelav pripadlo ekipi Antimon.

Znova odlični so bili domači fantje, razvrstili so se od četrtega do šestega mesta: Šerifi, Pekosi in mladi upi, FC Trzin. Vsem kapo dol – ni kaj, Trzinci so športniki po duši in tu se igra dober nogomet! Najprijetnejše je presenetila selekcija Veterani Doba, za najobetavnejšega igralca pa je bil izbran njen steber obrambe Matjaž Avbelj.

Športni dogodek se je nato nadaljeval »s tretjim polčasom«, Gorazd Završnik pa je tudi tokrat upravičil sloves izvrstnega gostitelja takšnih družabnih srečanj. Dobra stotnja udeležencev in nogometnih zane-

senjakov je tako v sproščenem vzdušju uživala ob slavnostni podelitvi lovorik najboljšim, poklepetala o tem in onem, si izmenjala izkušnje in svoje videnje morebitnih spornih položajev na igrišču, podoživljala napete trenutke tekem, obujala spomine ... ter se razšla z obljubo, da se ob letu osorej znova srečamo na priljubljenem trzinskem turnirju – morda že v novi športni dvorani?

Gašper Ogorelec

Organizatorji, domača zasedba Pekos, so bili zadovoljni, da jim je priljubljeno prireditev sploh uspelo spraviti pod streho (lani je zaradi epidemičnih razmer odpadla), karizmatični vodja tekmovalja Matic Kociper pa je ob tem poudaril: »Tekmovanje smo izvedli že 18. in je tako doživelo polnoletnost, kar bi seveda morali proslaviti in nadgraditi s spremljajočimi dogodki – a ker smo hite-li in dogodek izvedli tako rekoč čez noč, popestritev obljublamo za prihodnje leto. Ob tem bi se rad zahvalil vsem navijačem za imenitno razpoloženje v dvorani, Špelci Florjančič za tehnično in administrativno pomoč med tekmovaljem ter delivcu pravice, avtoritativnemu sodniku Darku Bobarju, ki je izvrstno vodil zahtevna dogajanja na igrišču. Spodobi se še, da se zahvalimo sponzorjem, ki so podprli naš praznik nogometa: ŠD Trzin, Picerija Olivia, Kmečki turizem Blaž ter Pekos pub. Živel nogomet, se vidimo na igrišču!«

Šah: odličen konec

Tokrat smo nekoliko negotovi čakali na razplet ljubljanske šahovske lige. Čeprav sem zadnjič napovedal boj za nov pokal, pa je bila zaradi majhnih razlik med tremi ekipami v boju za drugo mesto pomembna vsaka, tudi polovična točka. Pred zadnjim krogom smo bili Trzinci, točneje ekipa BUSCOTRADE, točkovno povsem poravnani z ekipo Šahovskega društva Domžale na drugem mestu, le pol točke za obema moštvoma pa so na svojo priložnost čakali igralci Šahovskega kluba Komende Popotnik. Tako smo v zadnji krog vstopile tri ekipe s podobnimi možnostmi za osvojitve drugega mesta, kajti vodeči šahisti z lga so si že precej krogov pred tem zagotovili končno zmago. Pričakovati je bilo torej ogorčen boj za vsako točko in tak je bil tudi razplet. Ekipi Buscotrade in Popotnika sta svoja dvoboja končali s polnim izkupičkom, Domžalčanom pa je spodrsnilo v igri z drugo trzinsko ekipo, saj je naš Miha Lanjšček premagal svojega nasprotnika in tako klubskim kolegom posredno »podaril« drugo mesto. Domžalčani bi namreč v primeru zmage ob točkovni izenačenosti zasedli drugo mesto, saj so nas v šestem krogu premagali. Zadnji ligaški rezultati obeh ekip so bili:

8. krog:	ŠK lg : ŠK Pekos pub	3,5 : 0,5
	ŠK Trzin Buscotrade : KPŠRD Karel Jeraj	4 : 0
9. krog:	ŠK Pekos pub : ŠD Domžale	1 : 3
	ŠK Komenda Pogi : ŠK Trzin Buscotrade	0 : 4

Osvojeni pokal za drugo mesto in skupno 24,5 točke so priigrali: Marko Coklin (1 točka iz štirih partij), Peter Krupenko (3/6), Hinko Krumpak (6/9), ki je bil nagrajen še s srebrno medaljo za uspeh na četrti deski, Jakob Matthias (2/2), Igor Rojs (4/5), Anže Borišek (6/6) z zlato medaljo za najboljšo drugo rezervo, Dušan Leben (0,5/1), Aleš Borštnik (1/1) in Lan Rojs (1/1). Za drugo trzinsko ekipo, ki je nastopala z imenom Pekos pub, so točke nabirali: Nesib Jukan (1,5/4), Jernej

Šuhadolnik (3,5/6), ki je osvojil bronasto medaljo na drugi deski, Miha Lanjšček (4,5/7) je dobil bronasto medaljo na tretji deski, Borut Bajec (0,5/2), Andrej Grum (1/1), Kostja Konvalinka (1,5/7), Vladimir Markič (0,5/2) in Franci Banko (1,5/5), kar je ob 14,5 točke zadoščalo za uvrstitev na deveto mesto med dvanajstimi ekipami.

Teden dni po odigranih ligaških nastopih smo se Trzinci s tremi ekipami udeležili še zaključnega turnirja v pospešenem šahu (10 minut za igralca in partijo). Z najmočnejšo klubsko ekipo v sestavi Coklin, Krupenko, Jukan, Borišek in Krumpak smo po petih odigranih krogih dosegli nov uspeh in osvojili še en pokal za drugo mesto za zmagovalci iz Komende. Ekipa ŠK Trzin 3 je delila šesto mesto, moštvo ŠK Trzin Pekos pub pa se je uvrstilo na osmo mesto med desetimi sodelujočimi ekipami.

Andrej Grum

Foto: Aleš Borštnik

Nabiranje, shranjevanje, uporaba in namen zdravilnih zelišč

Rastline z zdravilnimi učinki že dolgo uporabljamo. Njihovo uporabo so poznale že naše babice, o tem se je govorilo že v času babic naših babic in tako dalje. Danes pa to vnovič prehaja v modo, o tem je spet več govora, saj vsi vse bolj stremimo k zdravemu življenju.

Glede na današnji ritem življenja, ki je pogosto (pre)hiter, (pre)natrpan in (pretirano) stresen, je smiselno vzeti, kar nam narava ponuja. Tega se zavedajo tudi v Društvu upokojencev Žerjavčki Trzin, zato so v goste povabili članice Zeliščarske sekcije Društva upokojencev Moravče. Povabilu so se z veseljem odzvale in 15. marca so v Domu zaščitne in reševanja v Trzinu predstavile svoje zeliščarske izkušnje.

Sobana, kjer je potekalo srečanje, je bila polna. Zanimanja za zdravilna zelišča v Trzinu in okolici nedvomno ne manjka, zato je bil govor tudi o morebitni zeliščarski delavnici. A o tem kdaj drugič, vsebina prispevka se namreč osredotoča predvsem na to, kar smo ljubitelji zelišč, poznavalci njihovih zdravilnih učinkovin in vsi drugi obiskovalci spoznali na prijetnem in sproščenem srečanju. Članice moravške zeliščarske sekcije so povedale, da se sekcija že 20 let trudi, da bi ljudem približala pomen in vlogo zelišč ter jim predstavila njihove zdravilne lastnosti.

Najprej so nas seznanile s postopkom nabiranja zelišč, ki jih lahko nabiramo vse leto, katere dele zelišč pa je kdaj smiselno nabirati, nam sporoča setveni koledar. Koledar je dobro upoštevati, saj ima določeni deli zdravilne rastline najoptimalnejšo količino zdravilnih učinkovin prav v določenem obdobju. Zato je pozno jeseni, pozimi in zgodaj spomladi pametno nabirati korenine, medtem ko se spomladi lahko lotimo nabiranja listov, cvetov in celih zelišč, saj je zdravilnih učinkovin tedaj v njih največ.

Zelišča nabiramo suha in čista, saj jih ne smemo spirati. Izjema so korenine, ki pa jih lahko na hitro speremo in po potrebi tudi dodatno očistimo, denimo z uporabo ščetke.

Ključno je, da nabiramo zelišča, ki jih poznamo. Ta uporabljamo približno eno leto, nato pa zalogo pospravimo. Te ne zavržemo, saj jo pozneje lahko uporabimo za pripravo močnejšega čaja.

Zelišča vselej nabiramo, ko je zemlja odmrznjena. Najbolj priporočljivo jih je nabirati med 10. in 14. uro, pri čemer smo previdni, da si ne kopičimo nepotrebnih zalog. Smiselno je, da se pred nabiranjem odločimo, kaj, za kakšen namen in koliko potrebujemo. Tako se izognemo nepotrebnemu kopičenju in zato tudi nepreglednosti. Ko zelišča nabereмо, jih shranimo v za to namenjene steklene kozarčke/lončke ali vrečke, na prav vsako posamezno embalažo pa zapišemo, kaj in kdaj smo shranili vanjo. Tako vseskozi ohranjamo pregled nad lastno zalogo zelišč. Zelišča hranimo v suhem in zračnem prostoru. Zanimiva oblika shranjevanja zelišč je tudi v nogavicah. Te lahko nato položimo v vzglavnik in poskrbimo za miren spanec.

Zeliščarke so med drugim poudarile, da je ključna tudi priprava. Čajne mešanice, ki jih lahko pripravimo iz nabranih zelišč, je pametno pripravljati sproti, vsakih nekaj dni; tinkture, oljne izvlečke in mazila pa pripravljamo po potrebi. Če imamo težave z obolelimi sklepi, rokami ali nogami, si lahko pripravimo rožmarinovo olje, ki izredno blagodejno učinkuje. Če se spopadamo z izzivom razširjenih ven, je priporočljivo uporabiti mazilo iz divjega kostanja, medtem ko ognjičevo mazilo mehča hrapavo/grobo kožo in hkrati navlaži izsušene predele. Prav tako je ognjič izredno učinkovit v boju z nezmožnostjo obnavljanja kože.

Pri uživanju zelišč velja pravilo »manj je več«, torej z uporabo ne pretiravamo. Ne smemo pozabiti, da zdravilna zelišča kljub zdravilnim učinkovinam niso nadomestila za zdravila, lahko pa pripomorejo h krepitvi imunskega sistema in našega optimalnega zdravja, seveda ob ustrezni uporabi. Čajno mešanico iz največ petih zdravilnih zelišč lahko uživamo dvakrat na dan, torej dve skodelici na dan. To lahko počnemo vse leto, medtem ko zelišč, ki jih uporabljamo posamično (na primer rman, ki blagodejno vpliva na ledvice in mehur), ne smemo uporabljati dlje kakor tri tedne. Potem je priporočljiv premor, nato pa »zdravilno kuro« po želji ponovimo.

Oljne izvlečke uporabljamo tako, da si na dlan nanesemo nekaj kapljic in jih vtremo v obolelo mesto. Lahko namažemo tudi celotno telo, kar velja tudi za mazila. Slednja lahko nanesemo le na obolele predele, lahko pa z njimi namažemo obraz, okončine ali kar celo telo. Tako oljne izvlečke kakor mazila vselej vtiramo/masiramo v smeri srca. Tinkture lahko ob slabem počutju uporabljamo do trikrat na dan, nanesemo si vsakič od 15 do 20 kapljic. Ob preventivni uporabi pa je priporočljiva uporaba enkrat na dan.

Zdravilna zelišča v veliki meri delujejo protivnetno, razkuževalno, čistijo tudi naše notranje organe in krepijo imunski sistem. Bolje preprečiti kakor pa pozneje zdraviti, kajne?

Besedilo in foto: Barbara Kopač

Zgodba o vrbi in smreki

Najbolj črne napovedi o katastrofalnih posledicah vremenskih sprememb za biodiverzitetu se uresničujejo pred našimi očmi.

Pred nekaj leti smo vsi z grozo spremljali eksplozijo podlubnikov pri iglavcih, ki so jih morali v velikih količinah odstranjevati iz naših gozdov. Gozd se je redčil, postal je bolj sončen in zdelo se je, da bodo drevesa zato bolj zdrava. A tudi listavce so napadle različne tegobe, med njimi drevesne glive, ki so največji razlog za propad mogočnih dreves. Posebno veliko število padlih »herojev« smo opazovali minulo zimo. Med njimi je kar nekaj zares velikih in mogočnih bukev in hrastov, nekateri med njimi so že stoletniki. Biti stoletnik med drevesi ni nekaj zelo posebnega, je pa izguba vsakega takega drevesa velika rana v biološkem ravnotežju gozda.

Med drevesi, ki jih lahko vsak trenutek izgubimo, imamo Trzinci posebnost, ki v občinskem glasilu še ni bila opisana. Take posebnosti nima vsaka občina, mogoče sploh nobena druga v Sloveniji. Ob Beli cesti leži letošnjo zimo strohnel veličasten hrast, tik ob njem pa raste kar zajetna vrba, ki je vredna varovanja že zaradi svojega obsega, saj meri nekaj decimetrov več kot štiri metre. Na višini okoli dveh metrov pa iz njene krošnje raste smreka! Pojav je redek, zelo redek, vendar po mnenju naravovarstvene stroke taka posebnost ne spada med naravne znamenitosti in je ne varuje noben zakon ali predpis. Trzinske vrbe tudi ni na popisu drevnin, ki bi imele status varovanega objekta. Celo več, v Sloveniji ni nobene evidence o takih in podobnih drevesih, tako tudi ne obstaja vrednotenje te posebnosti. Kako neki je ta simbioza sploh nastala?

V času po osamosvojitvi, ko sem se z družino priselil v Trzin, sem ob Beli cesti opazil štiri taka drevesa. Nisem spremljal njihovih usod, a danes vidim le še eno in to drevo je očem tudi najbolj izpostavljeno. Smreka se je verjetno zasejala, tako kot vidimo v dokumentarnih filmih, kot plod prehranjevalne strategije gozdnih živali. Veverice, brglezi, šoje in še mnoge živalske vrste shranjujejo semena v razpoke v lubju za hude čase, potem pa nanje pozabijo. Seme lahko spomladi vzkali, a le po izjemnem naključju se mlada rastlina obdrži pri življenju. Potrebna je povezava med prevodnim tkivom dveh vrst. Do te povezave ne pride zlepa, bolj uspešno nastane s človekovo pomočjo, v mislih imam cepljenje drevesnih vrst. Če sta vrsti med seboj v nekakšnem bližnjem sorodstvu, tak spoj še uspe (hruška in kutina na primer), če pa sta vrsti zelo nesorodni (vrba in smreka), pa se to tako rekoč ne more zgoditi. Pa se vendarle je!

Pred mnogo leti, še v prejšnjem tisočletju, sem skupino osnovnošolskih otrok spremljal po gozdni učni poti po Šumberku, vodil nas je upokojeni gozdar iz Domžal. Beseda je nanasla tudi na trzinsko vrbo, saj me je zanimalo mnenje stroke o tem fenomenu. Gozdarju so se zaiskrile oči in pokazal je iskreno navdušenje nad mojim vprašanjem. Povedal je, da je prav on s skupino sošolcev »krivec« za ta drevesa.

V osnovnošolskem obdobju, od tega bo že okoli 70 let, so sadili mlade smrečice v dupla dreves in upali, da se bo kakšna prijela. Pozneje ga je službena pot zanesla v tuje kraje in se je šele ob upokojitvi vrnil v domače Domžale, na drevesa pa je povsem pozabil. Zatrnil je, da si jih bo v najkrajšem času ogledal in postoril, kar je potrebno, da bi taka drevesa zaščitili vsaj kot vrednoto lokalnega pomena. Ali si jih je, ne vem, najini poti se nista nikoli več križali in tudi podatka o zaščiti teh dreves nisem zasledil.

Tako je torej skrivnost zraščanja dveh drevesnih vrst razkrita. Drevo ne spada med svetovna čudesa, ki bi ga občudovali turisti od blizu in daleč, a obeležje z napisom si vendarle zasluži, vsaj tako, kot ga imajo drevesa ob učni poti, in seveda varovanje v okviru občine. Imamo pravico ustrezno zavarovati del narave, četudi je sad človekovega posega v ne tako davni preteklost. Namesto nas ne bo tega nihče drug storil.

Besedilo in foto: Jure Slatner

Pomladni izlet DU Žerjavčki

V četrtek, 24. marca, smo se iz Trzina z dvema manjšima avtobusoma odpravili na prvi letošnji izlet. Pot nas je iz Ljubljane vodila na ogled naravnih lepot Primorske. Prvi naš cilj so bile Rovte. Ogledali smo si naravno ploščad blizu cerkve Svetih treh kraljev. S ploščadi je bil prekrasen razgled na vse strani. Naslednji postanek je bil v Šebreljah, kjer so nas čakale Divje babe. To je jama, v kateri so našli najstarejšo piščal na svetu, ki je izdelana iz kosti divje živali. Šli smo do cerkvice sv. Ivana in obiskali prikupen lokalček, kjer smo se odžejali in posladkali. Nato smo obiskali turistično kmetijo Široko na Tolminskem Lomu, tam smo odlično kósili ter občudovali razgled na okoliške vrhove, hribe in doline. Naslednja postaja je bila v Idrijskih Krnicah, kjer smo se ustavili na kmetiji Pr Krnčan. Tam smo poskusili več vrst sirov in drugih mlečnih izdelkov in jih kupili za domov. Polni lepih doživetij smo se dobre volje odpeljali v Trzin.

**Bojan Žumer
Foto: Zoran Rink**

Literarni sprehod s pridihom slovenstva

Izbira literature za tokratni knjižni kotiček je bila še zahtevnejša kakor običajno, saj mi je v preteklem mesecu pod roke prišlo veliko kakovostnega in nadvse barvitnega čtiva. Nazadnje sem le izbrala tri različna, vendar povezana dela. Vsa so namreč sad slovenskih ustvarjalcev.

1. Branko Gradišnik – ČE ZDAJ DOMA NA ZOFI KDAJ: Strogo zaupno po Lake Districtu

V tokratnem Gradišnikovem delu se na popotovanje odpravimo tudi bralci. Z vsako zapisano besedo se potapljam v vse globlje v sanje in misli slovitega angleškega pesnika Williama Wordswortha, ki mu je Gradišnik ob 250. obletnici rojstva posvetil predstavljeno delo. Z izposojenimi zapisi romantičnega pesnika nas pisec pospremi na pot po goratem severozahodu angleškega ozemlja. Z družino so namreč v s pandemijo obarvanem letu 2020 obiskali prav predel, kjer je živel in ustvarjal Wordsworth. Pesnik je navdih za svoje pisanje večinoma dobival v naravi. Veliko časa je namreč preživel na prostem, v življenju naj bi prehodil dobrih 250.000 kilometrov in po navdihu zapisal več kot 70.000 verzov. Družina Gradišnik je tako s potepom po pesnikovi domovini dobila dober vpogled v njegovo delovanje in pisanje. Člani družine so potovali s svojim vozilom, sledili pa so zgolj napotkom, ki so jih našli v pesnikovih besedah.

Zgodbo o angleškem »Jezerskem«, kot Lake District poimenuje Branko, spremljamo iz dveh različnih zornih kotov – prvi iz leta 1986, ko je avtor prvič obiskal ozemlje, je v delu zgolj omenjen, medtem ko je drugi iz leta 2020, ko je družina podrobno raziskala Wordsworthove sledi, temelj, na katerem pisatelj gradi svoje delo. In čeprav se delo ne osredotoča na slovensko ozemlje, je dejstvo, da je romanje predstavljeno skozi slovenske popotniške oči.

2. Peter Kolšek – RECI TVOJI ROKI, DA JO POLJUBLJAM: Ivan Cankar in ženske

Kolšek se je v svojem dokumentarno-esejističnem delu lotil vprašanja, na katero kljub poglobljenim raziskavam do zdaj še nismo našli ustreznega odgovora. Cankarjeslovci se z vprašanjem Cankarjevega romantičnega življenja ukvarjajo že dalj časa, vendar brez uspeha. Seveda obstajajo domneve, obstajajo predvidevanja, vendar je malo stvarnih dokazov, ki bi katero koli od slednjih neovrgljivo potrdili. Avtor tega dela se je iskanja odgovora lotil s preučevanjem treh različnih virov – prvi ostaja najočitnejši: to so pisma, ki jih je Ivan Cankar pisal številnim dekletom. Teh je ohranjenih skoraj 400, manj pa je odgovorov nanje. Nato se je Kolšek lotil raziskovanja motivike in likov, s katerimi je Cankar upodobil svoje ljubezenske simpatije. Ne nazadnje pa so pomemben vir tudi pričevanja sodobnikov, žal so ta ali sila redka ali zelo skopa.

Vendar nam to delo ponuja številne uvide v to, kako in kaj je čutil eden najbolj poznanih slovenskih literatov. Knjiga pa se ne ukvarja zgolj z vprašanjem ljubezenskega odnosa, marveč preučuje Cankarjev odnos do ženskega spola nasploh, kar prav tako še danes poraja številna vprašanja.

Slovenskost v tem delu ni vprašljiva, saj je v središču zgodbe slovenski pisatelj s svojimi »slovenskimi« (ljubezenskimi) zapleti.

3. Milena Mileva Blažič, Mateja Kregar Gliha in Kasilda Bedenk – PRAVLJIČNA IN LITERARNA LJUBLJANA

Delo je namenjeno predvsem otrokom in mladini, osnovnošolcem in dijakom, vendar tudi zrelejšemu prebivalstvu ponuja literarni užitek. Avtorice v knjigi namreč uresničujejo zamisel za popestritev preprostega sprehoda po našem glavnem mestu. Barvito doživetje pa ni zanimivo le za mlajše, pritegne lahko kogar koli, saj so poti, ki so predstavljene v knjigi, vseskozi ozaljšane s slikovitimi opisi, literarnimi dodatki in zgodovinskim vpogledom.

Poudarjene so predvsem tri literarne poti, ki so jih avtorice poimenoval po otrocih Ane Jelovšek in Franceta Prešerna – Terezijina, Francetova in Ernestinina pot. Po njih se lahko sprehodijo domačini ali obiskovalci čudovite Ljubljane in tako podoživijo obdobje, v katerem je živel in ustvarjal največji slovenski pesnik, France Prešeren.

V prvem delu je predstavljenih 12 ključnih znamenitosti, ki jih verjetno vsi poznamo, vprašanje pa je, ali smo jih že kdaj doživeli (in doumeli) tako, kot so predstavljene v tem delu. Drugi del strokovno podpre prvi, praktični del in bralcu ponudi vpogled v vlogo Ljubljane v književnosti. Hkrati so avtorice poskrbele tudi za okrepljeno zgodovinsko vrednost, ki s kronološkimi umestitvami poskrbi za jasno razumevanje posameznih (prelomnih) dogodkov, ki so naše glavno mesto in njeno literarno vlogo še posebej zaznamovali.

Tudi tukaj je vloga slovenskega značaja jasna: podrobneje je opredeljena literarnozgodovinska vrednost slovenske prestolnice, predstavljena z zapisi velikana slovenske poezije, Franceta Prešerna.

Besedilo in foto: Barbara Kopač

ALU OGRAJA

PVC OGRAJA

• VRTNE IN BALKONSKJE OGRAJE • DVORIŠČNA VRATA

M: 040 568 000 | www.givos.si | info@givos.si

PRODAJA IZDELKOV: GIVOS d.o.o., SREDNJA VAS 73, 4208 ŠENČUR

Dokler lipa cvete, ji ne manjka čebel

Tako pravi slovenski pregovor, ki v prenesenem pomenu pove, da ima v sreči človek veliko prijateljev, drugače pa kaj malo. Na srečo je Martin Krpan z lipo premagal Brdavsa in lipi podelil mesto posebnega drevesa.

V slovenski zavesti ima lipa poseben sloves, saj je bila že od nekdaj povezana z verskimi običaji, vaškimi šegami in družbenim življenjem. Spoštovana je bila v vseh slojih, od kmetov do grofov. V naših gozdovih sta najpogostejši naši avtohtoni vrsti navadna lipa, *Tilia platyphyllos*, in lipovec, *Tilia cordata*. Kot okrasno drevo pa je mogoče opaziti tudi številne druge vrste lip, od prav pritlikavih do nadvse lepo dišečih. Starost najstarejše lipe v Sloveniji, Najevskega lipovca, je ocenjena na več kot 700 let.

Pravzaprav je med slovenskimi lipami velikankami kar nekaj lipovcev. Kakšna pa je sploh razlika med lipo in lipovcem?

Lipa je navadno večje drevo z nepravilno srčastimi listi, njena socvetja pa sestavlja le nekaj cvetov. Pri lipovcu je v enem socvetju lahko tudi 15 cvetov, njegovi listi so bolj podolgovati in po navadi nekoliko manjši. A v resnici moramo za natančno botanično razlikovanje privzdigniti njun list. Na spodnji strani listov sta lipa in lipovec rahlo odlakana, posebno ob žilnih koticikih izraščajo šopi nežnih dlačic. Pri lipovcu so te dlake rjave barve, pri lipi pa so bele. To je dober razločevalni znak, ki sem se ga naučila pri sistematski botaniki in vedno držim. Če pa imamo v rokah le cvet, bomo lipo ločili od lipovca po goli brazdi – pri lipovcu je brazda pestiča dlakava. Lipa navadno cveti dva tedna pred lipovcem. Razlika med njima je tudi, da lipovec večkrat raste v višjih legah, lipa pa ima rajši nižine.

Lipa in lipovec pa se ne razlikujeta po uporabnosti v zdravilne namene. Tako je razločevanje lipe in lipovca navadno le stvar razgledanosti in poglobitve v simbole slovenstva. V tradicionalni medicini in kulinariki pa se uporaba lipe in lipovca ne razlikuje, zato bom v nadaljevanju oba imenovala kar lipa.

Čaj lipe je namenjen prekomernemu potenju in je zato učinkovit pri zdravljenju prehlada. To je čaj, ki ga lahko pijemo tudi zvečer, po navadi skupaj s kamilico in bezgom za umirjanje in dober spanec. Ašič za zdravljenje nespečnosti priporoča tudi kopel, pripravljeno iz močnega prevretka lipovih cvetov.

Včasih je bilo zelo znano lipovo oglje, ki so ga uporabljali pri akutnih zastrupitvah, saj ima odlično sposobnost, da nase veže strupe, ki jih zaužijemo, ali tiste, ki nastanejo pri vnetnih procesih v naših prebavilih. Lipovo oglje so uporabljali tudi pri migrenah ter celo pri rakavih obolenjih.

Lipa je, ko govorimo o dolgotrajnosti njene uporabe, tipično zelišče. Ob dolgotrajnem pitju lipovega čaja tako tradicionalna medicina kot moderne raziskave poročajo o stranskih učinkih na srce in celo o možnih okvarah. Uporaba lipovega čaja naj zato ne bo daljša od treh tednov. Le če ga pijemo v manjših količinah, lahko to obdobje tudi podaljšamo.

Lipa je, ko govorimo o dolgotrajnosti njene uporabe, tipično zelišče. Ob dolgotrajnem pitju lipovega čaja tako tradicionalna medicina kot moderne raziskave poročajo o stranskih učinkih na srce in celo o možnih okvarah. Uporaba lipovega čaja naj zato ne bo daljša od treh tednov. Le če ga pijemo v manjših količinah, lahko to obdobje tudi podaljšamo.

Lipa je, ko govorimo o dolgotrajnosti njene uporabe, tipično zelišče. Ob dolgotrajnem pitju lipovega čaja tako tradicionalna medicina kot moderne raziskave poročajo o stranskih učinkih na srce in celo o možnih okvarah. Uporaba lipovega čaja naj zato ne bo daljša od treh tednov. Le če ga pijemo v manjših količinah, lahko to obdobje tudi podaljšamo.

Lipa je, ko govorimo o dolgotrajnosti njene uporabe, tipično zelišče. Ob dolgotrajnem pitju lipovega čaja tako tradicionalna medicina kot moderne raziskave poročajo o stranskih učinkih na srce in celo o možnih okvarah. Uporaba lipovega čaja naj zato ne bo daljša od treh tednov. Le če ga pijemo v manjših količinah, lahko to obdobje tudi podaljšamo.

Recept: Torta z lipovimi listi

Biskvit za torto:

- 4 jajca
- 180 g sladkorja
- 250 g bele moke
- žlička pecilnega praška
- 50 ml sončničnega olja
- 150 ml rastlinskega ali kravjega mleka
- nekaj pomarančnega soka

Premaz in nadev za torto:

- 300 g arašidov
- 200 g datljev brez koščic
- ščepec soli

Cvetje za okrasitev:

- mladi listi lipe ali lipovca
- cvetovi japonske kutine

Priprava:

Za biskvit najprej stepemo beljake v sneg. Nato dobro zmešamo rumenjake s sladkorjem in dodamo presejano moko in druge sestavine. Premešamo do gladkega ter z lopatko vmešamo sneg. Pečemo v pekaču premera okoli 28 cm 40 minut pri 180 °C. Ko se biskvit ohladi, ga prerežemo na polovico.

Medtem pripravimo nadev tako, da v blenderju ali drugem mešalniku zmešamo namočene in razkoščičene datlje in nato še arašide. Rahlo solimo in po potrebi dolijemo vodo, tako da je krema lepo mazljiva.

Biskvit namočimo s pomarančnim sokom, ga premažemo z arašidovim nadevom in okrasimo z jedilnim cvetjem.

Še več receptov iz užitnih rastlin in cvetja najdete v knjigi Narava vedno zmaga.

Anja, Tina in Katja Rebolj

Foto: dr. Katja Rebolj, www.katjarebolj.com

Žalovanje

Prejšnji mesec smo v rubriki v luči trenutnega dogajanja govorili o vojni, njenih vzrokih in posledicah. Ker pa je vojna na ozemlju Ukrajine na žalost še vedno pereča, bomo tudi aprilski prispevek posvetili nekoliko temnejši tematiki. V nadaljevanju bomo razpravljali o žalovanju in izgubi, besedah, ki sta v zadnjih tednih za številne dobili nov pomen.

Žalovanje je proces, povezan z izgubo. Ta izguba se lahko nanaša na kar koli, kar ima za nas vrednost in nam v življenju nekaj pomeni². Lahko je povezana z osebo (na primer izguba starša, otroka, prijatelja), hišnim ljubljencem, službo, domom ... Zaradi vojne, ki zdaj divja nedaleč od nas, bodo ljudje še veliko časa žalovali, predvsem za svojim prejšnjim življenjem, nekateri zaradi uničenih domov in življenja. Žalovanje spremljajo negativna čustva, kot so bolečina, obžalovanje, strah, napetost in žalost. Slednja je po navadi najmočnejša sestavina, ki je prisotna ves čas žalovanja. Pomembno je, da od žalosti, ki spremlja žalovanje, ne bežimo in ne preusmerjamo pozornosti. Gre namreč za to, da če se ji skušamo izogniti in jo potlačiti, to zgolj podaljša naše žalovanje. Z žalostjo se je treba soočiti in jo predelati, v nekaterih primerih tudi s pomočjo strokovnjaka¹.

Psihijatrinja Elisabeth Kübler-Ross⁴ je leta 1969 izdelala model, ki opisuje pet različnih faz žalovanja, in sicer so to zanikanje, jeza, pogajanje, depresija in sprejetje. Ko torej občutimo izgubo, je naš prvi odziv zanikanje – nočemo verjeti, da je izguba resnična. V fazi jeze ugotovimo, da stanja oziroma izgube ne moremo več zanikati, zato postanemo frustrirani, jezni, sprašujemo se, zakaj se to dogaja prav nam. V tretji fazi, ki je faza pogajanja, se skušamo izogniti vzroku žalovanja in sklepamo kompromise. V fazi depresije smo brez volje in se nekako vdamo v usodo. V zadnji fazi nato sprejememo dogajanje in se umirimo. Kljub temu je treba omeniti, da je bil model izvirno izdelan za pojasnjevanje vedenja ljudi, ki so kronično bolni ali umirajo. Prav tako se opisanih pet faz ne zvrsti nujno linearno in ne nujno pri vseh ljudeh. Pri nekom torej lahko nastopi jeza pred zanikanjem, pri nekom drugem pa jeze sploh ni. Lahko se zgodi tudi, da se namesto zadnje faze sprejetja pri človeku vleče zgolj obdobje depresivnosti in nato krize.

Žalovanje in spremljajočo žalost je treba ločiti od depresije kot motnje – žalost je namreč naraven prilagoditveni odziv na izgubo, medtem ko je depresija manj prilagoditvena, saj človeka hromi¹. Kljub temu so nekateri znaki žalovanja lahko podobni znakom depresije. Skupni so jima lahko nespečnost, negativne misli (ki lahko vzbujajo krivdo) in pomanjkanje motivacije za skrb za svoje telo – nekateri ljudje se namreč lahko zanemarijo ali se celo nehaajo prehranjevati, kar zahteva takojšnjo strokovno pomoč². Ljudje se močno razlikujemo

Dejstvo pa vseeno ostaja, da se žalovanje (velikokrat) nikoli ne konča. Naša naloga je, da se naučimo z njim živeti.

Žalovanje je torej proces, ki vključuje čustva žalosti, strahu, obžalovanja in napetosti ter se pojavi ob izgubi. Izguba je lahko vezana na kar koli, kar ima za nas v življenju pomen – lahko izgubimo pomembno osebo, službo, dom ... Žalovanje po navadi poteka po petih fazah, in sicer najprej nastopi zanikanje, zatem jeza, pogajanje, depresija in nazadnje sprejetje. Kljub temu je model treba vzeti z rezervo, saj se ljudje močno razlikujemo v tem, kako žalujemo, koliko časa in kakšne faze pri nas nastopijo. Čeprav je žalovanje treba ločiti od depresivne motnje, pa se lahko prelevi v motnjo. Če žalovanje namreč traja dolgo časa in nas močno ovira v vsakdanjem življenju, je nujno, da poiščemo strokovno pomoč.

Besedilo in foto: Zoja Anžur, psihologinja

Reference

- 1 Dembling, S. (2022). The nonnegotiable sadness of grief. Psychology Today. Pridobljeno s <https://www.psychologytoday.com/intl/blog/widows-walk/202204/the-nonnegotiable-sadness-grief>
- 2 Grief. (b. d.). Psychology Today. Pridobljeno s <https://www.psychologytoday.com/intl/basics/grief>
- 3 Dembling, S. (2022). Do you need grief therapy? Psychology Today. Pridobljeno s <https://www.psychologytoday.com/intl/blog/widows-walk/202203/do-you-need-grief-therapy>
- 4 Five stages of grief. (2022). Wikipedia. Pridobljeno s https://en.wikipedia.org/wiki/Five_stages_of_grief

Kaj je tam onkraj,
kjer si zdaj ti,
so travniki, polja, gore,
vseeno je,
saj tebe tu z nami več ni.

ZAHVALA

Veliko prezgodaj se je po kratki in hudi bolezni poslovil

mag. Aleksander ČIČEROV

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sošolcem, sodelavcem, sosedom, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala Miru Štebetu za poslovlilni govor, zdravnikom in sestram Hematološkega oddelka UKC za vso skrb in zdravljenje. Najlepša hvala za vsa pisna in ustna sožalja, tolažilne besede, za rože, sveče in hvala za donacijo za obnovo planinske koče na Okrešlju.

V srcih in mislih boš vedno z nami!

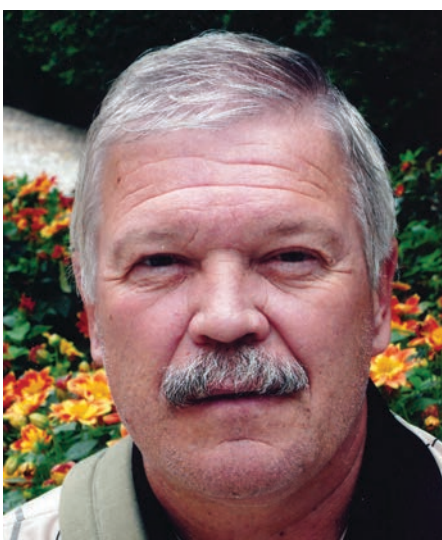
Vsi, ki smo te imeli neizmerno radi

Sandiju Čičerovu v spomin

V tem življenju ne bomo nikoli razumeli, zakaj usoda iz naših vrst briše tudi tiste, ki so še polni življenja, načrtov in energije. Vem, da Sandiju želja, načrtov in pričakovanj ni manjkalo. Imel jih je toliko, da bi bili celo dve življenji premalo za vse. To smo dojeli že, ko smo se prvič srečali in začeli kovati načrte za ustanovitev trzninskega planinskega društva. Kot priseljenec v novi Trzin se je zelo zavzemal, da bi tudi v Trzinu imeli svoje planinsko društvo, v katero bi se lahko včlanili vsi, ki so takrat prihajali živeti v naš kraj. Bil je poln zamisli, nalezljive energije, imel pa je tudi že nekaj izkušenj na tem področju. Ko smo ustanovili najprej sekcijo, nato pa še novo društvo, je bil obakrat podpredsednik, nato tudi predsednik Planinskega društva Onger. S sosedi, pravzaprav s prebivalci kar celotne Bergantove ulice, je bil v tistem času nekakšna udarna sila mladega društva.

Zelo se je zavzemal za varovanje narave. Ko je bil načelnik odseka za varstvo narave, je tečaj za varuha narave opravilo največ članov društva do zdaj. Takrat smo prvi v Trzinu začeli izvajati čistilne akcije na Krvavcu, Ongru, na poteh proti Dobenemu in v gozdu okrog Frnihtovega bajerja. Šele pozneje so te čistilne akcije prerasle v občinske.

Posebne omembe vredna je bila akcija, s katero smo želeli pred uničenjem rešiti zdaj simbol Trzina, ogroženo cvetico, močvirski tulipan ali žerjavčka, kot mu rečemo Trzinci. Tako rekoč pred rohnečimi buldožerji in rineži je Sandi s prijatelji izkopal čebulice žerjavčkov, ki so jih potem po nasvetu botanikov preselili v mokrišče arboretuma Volčji Potok. Žal se žerjavčki tam niso ohranili. Smo pa pozneje z veseljem skupaj obiskovali še ohranjena redka rastišča žerjavčkov in lepih čevljevcev v trzninski občini.

Izkazal se je tudi kot načelnik propagandnega odseka društva. Poskrbel je za res dobro obveščanje drugih o društvenih izletih in akcijah, urejal in izdajal je društveni bilten Ongerčki. Več let je skrbno bedel nad zbiranjem društvenega arhiva, zavzeto pa je raziskoval tudi pomen in zgodovino imena Onger za hrib nad našim naseljem, ki je društvu dal ime, prav tako je zavzeto raziskoval tudi, kako so v gozd v okolici gradu Jable in na Onger zašla severnoameriška drevesa, duglazije. V tistih časih je društvo pripravilo celo vrsto predavanj znanih alpinistov in drugih gornikov, za večjo prepoznavnost društva pa smo pripravljali tudi društvene piknike, Sandi je pri njihovi organizaciji vedno igral vidno vlogo. Nanj se je bilo vedno mogoče zanesti, da bo z odliko opravil sprejete naloge.

Kot izvrsten planinski vodnik je vodil celo vrsto društvenih izletov, še posebej se je izkazal kot organizator in vodja večdnevni

društvenih članskih taborov. Še vedno so nam v prijetnem spominu nepozabna doživetja s taborov v Durmitorju, Prokletijah, Grčiji, čeških Tatrah, na Korziki pa tudi s skoraj pravih odprav na Kilimandžaro in v bazni tabor pod Everestom s kitajske strani. Nekaj članov društva je Sandi popeljal tudi na potovanje po Avstraliji in Novi Zelandiji.

Izjemno pomembno za društvo pa tudi planinsko organizacijo v celoti je bilo njegovo pravniško znanje. Pravzaprav je bila sestava društvenega statuta in drugih pravnih listin njegovo delo. V društvu je ves čas urejal pravilnike in druge pravne zadeve, vodil pa je tudi častno razsodišče društva.

Težko je v nekaj stavkih strniti vse njegove zasluge, delo in vse, kar je dal društvu in vsem nam. Njegovo najlepše darilo nam vsem skupaj pa je bil vsekakor njegov nasmeh, naklonjenost do naših prizadevanj. S spodbudno besedo nam je znal vliti energijo za premagovanje izzivov, njegove pohvale pa so bile tudi priznanje vsem, ki smo sodelovali z njim. Poskušali smo se mu vsaj simbolično oddolžiti s celo vrsto društvenih priznanj, tudi z najvišjim društvenim priznanjem – plaketo Tineta Orla, a ostajamo mu dolžni še za precej več, kar nam je vsem skupaj dal.

Gore se bodo v kratkem otresle belih ogrinjal. Planinske livade bodo prekrile pisane cvetice, ki jih je imel tako rad, z vrhov se nam bodo odpirali novi razgledi pa tudi spomini na poti, ki smo jih prehodili skupaj z njim.

Sandi, hvala ti za vse dobro, kar si nam prinesel! Upamo, da se nekeje za črto življenja nekoč spet srečamo na neznanih, a lepih poteh. Do takrat pa počivaj v miru.

**Miro Štebe za Planinsko društvo
Onger Trzin**

Spomin na Sandija

Vsak odhod za seboj pusti bolečino in spomine. Lepi spomini na dragega Sandija se nam vzbudijo vedno, ko se zazremo v vrhove tudi njemu tako ljubih gora. Ko smo ga v Domu počitka Mengeš poprosili, da bi ekipo zaposlenih vodil na Triglav, se je naloge lotil z vsem navdušenjem in zagnanostjo. Visokogorje, ki je komu prej vzbujalo občutke strahu, je znal približati, da smo ga vzljubili. Znal je ustvariti in deliti lepe trenutke ter je predstavil cel kup koristnih nasvetov za varnejše obiskovanje gora. Pohodi z njim nikoli niso bili zgolj pohodi, ampak je z nami delil vso zakladnico svojega znanja o zgodovini, gorskih cveticah in številnih izkušnjah, ki jih je pridobil na odpravah po svetu. Vedno je bilo ob tem veliko smeha. Nikoli mu ni bilo nič težko, nikoli ni odrekel pomoči. Imel je neverjetno sposobnost prepričati vsakogar,

da zmore, čeprav je težko. Nepozaben ostaja njegov »lahni drnec«, ko nas je na turah vodil v dolino (Debela peč, Veliki vrh nad Kofcami, Lubnik, Ušte nad Moravčami, plezalna pot na Šmarno goro, Mrežce). Krona vseh druženj pa seveda ostaja uspešen pohod na Triglav, ki so ga pod njegovim budnim spremstvom osvojile štiri najbolj vztrajne pohodnice, Urška, Barbara, Simona in Marta. Prav gotovo ne bi vse stale na vrhu očaka, če ne bi bilo Sandija in njegovega opogumljanja. Njegova energija je bila nalezljiva, čas, preživet z njim in njegovo Biserko, pa nepozaben. Kovali smo že načrte za nadaljnje pohode, a nam jih je najprej preprečila epidemija nove koronavirusne bolezni. Že smo začeli verjeti, da se bodo naše poti spet združile na vrhu katere izmed čudovitih slovenskih gora, a je usoda za vedno pretrgala nit, ki smo jo stkali na naših izletih in

druženjih. Težko je zarezala v naša srca vest, da Sandija ni več. Ostali nam bodo čudoviti in nepozabni spomini na vsa srečanja z njim. Verjamemo, da se nekoč nekeje spet snidemo. Sandi, hvala za vse.

**Barbara Vesel, Katarina Pezdirc,
Simona Anžur**
Foto: Arhiv Doma počitka Mengeš

Pavle Krt (1942–2009)

Častiti predhodnik blagega spomina

Letos v Trzinu poleg drugih praznovanj obhajamo dve obletnici drugega trzinskega župnika, Pavleta Krta, 80. obletnico njegovega rojstva in 30. obletnico njegovega prihoda v Trzin za župnika. Prav je, da se ga spomnimo tudi v občinskem glasilu, saj je Trzinu daroval 15 let svojega življenja in dela.

Naj najprej omenimo, da je njegovo ime v vseh letopisih zapisano kot Pavel, vsi pa so ga običajno klicali Pavle, tudi sam je imel take vpise v matičnih knjigah, četudi ni sam sestavil vpisov. Tako se je podpisoval tudi na dokumente, zato ohranjamo to obliko zapisa njegovega imena.

O njegovem življenju je v knjižici Štefan in Pavle Krt: Devovčeva gospoda že pisal in zbral mnogo pričevanj njegov nečak Dominik Krt. V njej je zajel življenjski zgodbi bratov duhovnikov, Pavleta in njegovega starejšega brata Štefana Krta (1930–2010). Župnik Pavle je bil nekajkrat predstavljen tudi v Odsevu, zadnjič avgusta 2007 ob slovesu iz Trzina.

Življenje

Župnik Pavle se je rodil 29. marca 1942 na Podjelšah v župniji Meki-nje kot osmi, najmlajši otrok Antona in Mance, r. Grašič, ki sta se poročila leta 1922.

Po osnovni šoli v Mekinjah se je vpisal v Srednjo versko šolo v Pazi-nu. Nastanjen je bil v malem semenišču. To je ustanova, namenjena srednješolcem, ki se pripravljajo na duhovniški poklic in vstop v bogoslovje. Za Pazin in bogoslovje ga je navdušil animator Anton Rojč (1940–2020), doma iz Radomelj.

Maturiral je leta 1964. Do leta 1969 je študiral teologijo na Teološki fakulteti v Ljubljani. V duhovnika je bil posvečen v petem letniku teologije, 29. junija 1968. Do leta 1971 je bil kaplan na Vrhnikih, nato do leta 1974 župnik v Stari Cerkvi pri Kočevju, zatem pa do leta 1992 župnik v župniji Tržič - Bistrica, kjer je leta 1976 še soupravljal župnijo Kovor. Avgusta 1992 je zamenjal prvega trzinskega župnika, Jožefa Tomšiča (1944–2013). Službo je nastopil v soboto, 15. avgusta, in že naslednji dan imel prvi krst, ko je krstil Simona Juršeta. V sredo, 19., pa je že opravil prvo poroko, poročil je Janeza Martineza in Lucijo Šoltič. Prvi pogreb je imel šele 4. oktobra, ko je pokopal Mira Perneta.

V Trzinu je dočkal upokojitev in leta 2007 zaradi bolezni odšel za duhovnega pomočnika v sosednjo župnijo Domžale. Poleti leta 2009 se mu je zdravje poslabšalo, zato je bil hospitaliziran. Umrli je 22. septembra 2009 v duhovniškem domu. Pokopan je v družinskem grobu v Mekinjah.

Zadnjega Trzinca je na božjo njivo pospremil Antona Semprimožnika 12. julija 2007. V začetku junija je poročil svoj zadnji poročni par, Jožeta Kajfeža in Martino Zdravič. Sredi julija je kot svojega zadnjega trzinskega krščenca krstil Nejc Kralja.

Planina Košutna in Trzinci

Župnik Pavle je bil empatičen in sočuten človek z mehko dušo in toplim srcem. Ljubil je gore, še posebej planini Košutno in Zavrata, ki sta Devovčevi planini. Leta 1961 se je zgodila huda nesreča. S prijatelji iz malega semenišča so se za novo leto s smučmi podali s Kriške planine proti koči na Košutni. Na poti jih je presenetil plaz in pokopal bogoslovca Franca Urbanijo in komaj 13-letnega Janezka Prodnika. Urbanijo so rešili, Janezek pa je žal umrl pod plazom. Župnika Pavleta je to zaznamovalo za vse življenje. Tudi v spomin na ta tragični dogodek so na planini postavili kapelico, ki je posvečena sv. Hieronimu.

Župnik Pavle je vse do leta 1968 med počitnicami pasel krave na planini, nato pa redno zahajal na planino. Tudi s Trzinci in Trzinkami je marsikatero sredo, pa tudi četrtek, soboto ali nedeljo »skočil« na planino, tam maševal in se zvečer vrnil.

Župnik Pavle, ljubitelj gora

Na planini (oz. pri Devovčevih na Podjelšah pri Mekinjah) hranijo neprecenljivi zaklad, več zvezkov zapisanih spominov in vtisov obiskovalcev planine. Za nas sta zanimiva predvsem tretji in četrti zvezek, ki obsegata čas od leta 1984 do 1999. Nekateri zvezki in dokumenti so še na Košutni in bomo o njih lahko pozneje pisali. V tem prispevku bomo predstavili samo nekaj zanimivejših vpisov.

Prvi zvezek obsega čas od leta 1965 do 1976. Prvi zapis v zvezku je poročilo o obisku planine 2. julija 1965. Pavle Krt si je z bratom Štefanom, Klemenom Štolcarjem (1949–2015) in Janezom Maroltom ter Francem Balohom (1939–2002) vzel dva dni oddiha »ob megli in soncu«, kjer so tudi »smučali na smučišču za Strešnikom«. Nato so navedeni še mnogi drugi vpisi raznih znancev in tudi duhovnikov, ki so (prvič) obiskali Košutno. 17. in 18. julija 1968, takoj po novi maši, pa je župnik Pavle šel na planino s prijateljem Martinom Erklavcem (1941–2004), ki je bil v duhovnika posvečen leta 1970, in svakinjo Francko Krt, poročeno s Pavletovim bratom Jožetom (1933–1983), ki živi na domačiji Devovčevih. Rodilo se jima je devet otrok, sin Ambrož je danes gospodar in poročen s Trzinko Andrejo Rajer.

V kočico »Gorski mir«, kot jo je poimenoval Erklavec, sta prinesla plinski kuhalnik in jeklenko. »V viharju, toči in dežju smo spravili krave skupaj, Suhlo pa v hlev za kočico, kjer jo je Pavle pomolzel. Trudni smo poglobili in zaspali. Zjutraj smo se zbudili prerajeni. Poživila pa nas sta še sonce in svež zrak. Ob desetih smo imeli sv. daritev v prenovljeni kapelici. Kapelica deluje zelo pomirljivo in zato občutiš v njej še posebno bližino Boga.«

Trzince in Trzinke na Košutni prvič najdemo v zapisu 13. septembra 1992, ko se je zbralo več kot 60 planincev iz različnih krajev Krtovega župnikovanja in njegovih sorodnikov. Med podpisanimi (nekateri so težko berljivi) lahko razberemo najmanj sedem Trzincev in Trzink: Melito Novak, Andrejo in Katarino Rajer, Andreja in Tadejo Gril, Francija Banka in Toneta Lisjaka.

Naslednje leto, 15. maja 1993, je župnik Pavle pripravil romanje za ministrante, ki so se ga udeležili David Pestotnik, Branko Sočak, Boštjan Kralj in Jani Ložar. Sicer so zapisali, da so se »ministrantje odločili, da spet obišejo Košutno«, a predhodnega vpisa žal ni zaslediti. Pred nevihto so se zatekli v kočo, za kosilo so imeli juho. Sklenili so: »Upamo, da bomo srečno prispeli domov in veseli spet služili Bogu v Trzinu.«

Tudi naslednje romanje je bilo trzinsko, saj so se ga udeležila dekleta, ki so sodelovala v pevskem zboru pri bogoslužju: Mojca Tavčar, Leja Knez, Nataša in Urška Levč, Živa Štih, Anita Završnik, Mirjam Štih, Urška Levč, Polona in Boštjan (brez vpisanih priimkov). 29. maja 1993 je deset romarjev odšlo na Košutno. »Ob enajstih smo maševali, zapeli in se vrnili v kočo. Župnik je zakuril, da nam bo toplo.«

12. septembra pa je bil očitno župnik sam na planini: »V nekih slutnjah sem še enkrat obiskal drugi domek, vendar sem po 26 letih, kot sem bil takrat navajen, spet sam odklenil. Če bi nebeški Oče odgnil zaveso, bi se podal nazaj čez Ježa. Tako pa čas pritiska k tlom v Trzin.«

Nekateri zapisi lepo odstirajo Pavletovo doživljanje planine in njegovo osebnost. 16. maja 1994 je med drugim zapisal: »Prvi krizni vzpon, zadovoljen ob pohvalah, napisanih v to knjigo. Sam, še vedno sam se zahvaljujem za vsa leta tihote, ki sem jo užival na tem mestu; koracam novim naporom v dolino naproti! Na svidenje že kar pobožanstvena Košutna.«

Že čez dvanajst dni je župnik Pavle ministrante Davida Pestotnika, Branka Sočaka, Boštjana Kralja in Janija Ložarja, spet popeljal na Košutno. »Takoj na začetku se nam je zgodila sitna stvar. Zgubili smo pokrov za bencin. Na črpalki v Mengšu smo ga dobili nazaj. Po dvajsetih minutah smo bili na Krvavcu, eno uro kasneje pa na Košutni. Takoj smo imeli mašo. Prošnja pri maši se mi je uresničila. Posušili so se mi čevlji in prijatelju 'štumfi' (David, Brane). Čaj že vre, razveselili smo [se] štampiljke. Dobri Bog, hvala ti za to muhasto meglo. Lepo vreme pa nosimo v svojih dušah. Trzin se že vidi. Razpoloženje narašča. Še enkrat gremo domov.«

Čez mesec dni, 18. junija, je župnik Pavle organiziral končni izlet na Košutno za mlade pevke in ministrante. Poleg omenjenih so bili zraven še Bernardka Lagoja, Gregor in Jure Podgorelc in Bolto Podgorelc. »Z dvema jugotoma smo podili, da so kamni leteli proč.«

V juniju in juliju 1995 so pripravili vse potrebno za postavitve križa na Liski. 3. in 4. julija so ministranti David Pestotnik, Jernej Šlebir, Jani Ložar in Jani Sočak pomagali zabetonirati temelj in prinesli stojalo za križ. »Uspelo je!« je zapisal Pavle in nadaljeval: »Pobudo je dal Ložar Jani – spajkal Boštjan Jeras – podstavek je podaril Jani Homar – ves material znosili Trzinci – na čelu s [podpisan] Pavle Krt«, 28. junija je namreč zapisal: »Jeras Boštjan je nosu z gospodom križ.« Vsa dela so dokončali 19. in 20. julija, saj lahko preberemo: »V sredo ob 13h je križ pokazal svoje obličje in se s pomočjo Janija Ž., Davida in Andreja ter z žegnom župnika iz Trzina začel vrteti. Zvečer po prihodu s Kompo-tele smo ob zahvalni daritvi zaključili delovni dan. Zaključna dela smo izvršili v četrtek, ko smo injicirali temelj križa. Na novo zabetonirani prag se dobro drži.«

Košutna planina

Družina Krt – Pavle v sredini, za njim Štefan

Že naslednje leto so bile očitne težave. Jani Ložar je namreč 27. junija 1996 zapisal: »Prijetna toplota štedilnika nas je segrela, da smo se odpravili na Košutno. Na Liski sta dva Janeza odkopala in odtrgala podnožje križa, ki bo na ramenih obeh romal v dolino na servis.« Poleg sta bila še Jani Sočak in župnik Pavle.

26. avgusta so že utrjevali temelj in podstavek za križ. Sodelovali so tudi Brane Sočak, Klemen Hančič in Uroš Kurent. Na planini so bili skupaj s Klemenom Dimcem spet 5. aprila 1997. Zapisali so, da so zapustili nered, župnik Pavle pa je dopisal: »Prosimo, pospravite.«

Obiskov Košutne in srečanj s trzinskimi ministranti je še veliko. Večino so jih zapisali ministranti sami, manj je osebnih zapiskov župnika Pavleta. 23. avgusta 1998 pa se je razpisal čez dve strani. »Navadno v prelestnih družbah sem tokrat čisto samcato sam. Po delovni nedelji in krajšem motenem počitku sem se spokal in ob 17. krenil iz Trzina. Prispel ob 18.45. /.../ En teden prave tropske vročine je zaradi razžarjene strehe in vročine v podstrešnih sobah tlačila k obupu. Ni čudo, da me je tako dolinsko stanje samega pognalo v objem Košutne. /.../ Tišino bi zdajle ob 23. lahko rezal in namazal na kruh, pa še videl bi soj odseva žarečega Kamnika, Duplice, Šmarce, Domžal, Mengša in Trzina. Kaj šele Ljubljane in Šk. Loke in posameznih seval po obkrotnih krajih daje navdih betlehemske noči. Če bi imel kitaro, bi kar pesnil kot Neron nad gorečim Rimom. Dvojni dim – izpod nosu in iz štedilnika – je nenačrtno izvabil skrivnostne solze sreče iz oči, ki kar nekaj časa niso ponehale. /.../ Včasih mislim, če bo v nebesih tako lepo, kot je na Košutni, bom že kar zadovoljen, vendar se za tja obeta, 'kar oko ni videlo in uho ni slušalo, je Gospod pripravil njim, ki ga ljubijo'.«

Na drugem mestu, ko je bil 18. junija 1999 v koči skupaj s prijateljem, duhovnikom Vincencijem Čampo (1931–2009), pa kratko zapiše: »V brezmadežni krasoti sonca in cvetja sem le pritresel svoje grešne kosti do ljubljenega domeka na Košutni. S psalmistom vzklikam in jodlam, kako dober je Gospod.«

Skupaj z njim vzklikamo tudi mi, saj smo iskreno hvaležni Bogu za župnika Pavleta, ki je s svojo prisrčnostjo, dobroto in milino spremljal generacije mladih in starih na njihovih življenjskih poteh, naj bo tudi za to delo deležen božjega miru.

dr. Boštjan Guček, župnik

Foto: Osebni arhiv slik družine Krt iz Podjelš, Mekinje in Franc Stele

Viri:

Župnijski arhiv Trzin, razni dokumenti.

Arhiv družine Krt, Podjelše, Mekinje, knjige spominov in vtisov in albumi fotografij.

Štefan in Pavle Krt. Devovčeva gospoda iz Podjelš v župniji Mekinje, Dream studio Krt, Kamnik 2011.

Šematizem ljubljanske nadškofije, Nadškofija Ljubljana, Ljubljana 1993. Letopis Katoliške cerkve v Sloveniji, Nadškofija Ljubljana, Ljubljana 2017. Župnija Trzin, Krstna knjiga I., Mrliška knjiga, Poročna knjiga.

Skoraj do konca suh marec

Letošnji sušec, tretji mesec v letu in osrednji mesec koledarske pomladi, je v celoti upravičil svoje staro ljudsko ime. Zdržal je skoraj do konca, prvim kapljicam predzadnji dan meseca so se zadnji dan končno pridružile obilnejše padavine, vendar nismo prilezli čez trideset, merilna posoda se je ustavila pri skoraj 28 litrih ali milimetrih padavin na kvadratni meter. Toda dokaj hladno vreme je povzročilo, da rastje ni prehitro zacvetelo, kar bo seveda zlahka nadomestilo v aprilu. Še najbolj primeren pregovor iz zakladnice vremenskih modrosti bi bil: Če marec prah okrog pometi, nam dobro letino obeta. Nabiranje regrata na Trzinskem polju je bilo bolj podobno rezanju prahu oziroma finega peska. Cvetov še ni bilo, tudi rastline so bile manjše in bolj »sramežljive« kakor v povprečju. Za traktorji se je kadilo, gnoj pa je ležal po njivah vse do konca meseca, ko ga je nazadnje le spral dež. Ko bi se le kadilo tudi še za kakšnim dobrim konjem! A kaj, ko so nam ti večinoma ušli, vsaj v Trzinu jih je nekaj le še ostalo. Ti, ki so ostali, so bili letos deležni obilja sončnih ur in jasnine ter niti enega dneva z meglo (pa tudi s snegom ...)!

Mesečno trajanje sončnega obsevanja v glavnem mestu (241 ur) je za skoraj 100 ur presegle dolgoletno povprečje (143 ur) in ga je tako presegle kar za 70 odstotkov. Temperatura je bila okrog povprečja, kar ste menda občutili tudi na lastni koži – zjutraj nas je praviloma zeblo, popoldne pa smo odvečna oblačila nosili v rokah ali pa so ostajala na zadnjih sedežih jeklenih konjičkov. Kar dve tretjini dni v mesecu je bila jutranja temperatura zraka pod lediščem (imeli smo 20 tako imenovanih hladnih dni, od tega 16 s slano), v dneh od 23. do 28. marca pa so najvišje dnevne vrednosti temperatur presegle 20 stopinj Celzija. Vse te dni je bil dnevni hod temperature ali dnevna temperaturna amplituda > 20 °C; največja 24. marca (glej preglednico). Mesečni temperaturni minimum je bil le malce višji od januarskega (0,3 °C), marsikje po Sloveniji pa

so 13. marca zjutraj izmerili najnižjo letošnjo temperaturo zraka. Do sredine meseca smo imeli le eno jutro, ko temperatura zraka ni segala pod ledišče. Veliko dni smo imeli tudi zelo nizko relativno vlago zraka, ki je bila čez dan 20–25 %, zato so se tla še hitreje sušila, nižje pa so bile tudi jutranje temperature, saj se suh zrak v jasni noči ohladi hitreje in bolj kakor vlažen. Zato ni čudno, da je bila večina meseca razglašena velika požarna ogroženost naravnega okolja, po presuhem januarju in februarju torej še močno presuh marec. Rastje se je le počasi prebujalo, kar je dobro, saj je v poznejši fazi manj občutljivo za morebitno pozebo.

Zadnji dan meseca pa smo le dočakali obilnejšo količino padavin – takšne pošiljke nismo prejeli že vse od začetka decembra. V večjem delu Slovenije je padlo od 40 do 70 mm, na skrajnem severozahodu je bilo padavin nekaj manj, večja količina pa je padla ponekod na severnem Primorskem, Notranjskem in Kočevskem. Nad 100 mm padavin je bilo na Sviščakih (133 mm) blizu Snežnika, v Juriščah (115 mm), Zadlogu (118 mm) pri Črnem Vrhu nad Idrijo, na Voglu (109 mm) in

v Osilnici (102 mm) v zgornjem Obkolpju. V visokogorju je ves čas snežilo. Na Kredarici in Kaninu se je snežna odeja odebelila kar za 70 cm; tudi v sredogorju je padlo od 20 do 50 cm snega. Precej manj spokojna kot pokrajina na sončni strani Alp pa je bila minuli mesec naša dežela ljudi. Vojna v Ukrajini je napravila precejšen zasuk v naših glavah in s tem premik dojemanja vojaškega urejanja svetovnega reda nedaleč stran, pred domačim pragom pa je predvolilna »bitka«, saj se odloča o tem, kakšna vremena bomo imeli Kranjci prihodnja štiri leta in morebiti še dlje. Ali se nam bo zjasnilo ali stemnilo, takšne so namreč napovedi enih in drugih – prvih za druge in drugih za prve – pa je zdaj v veliki meri odvisno tudi od vaše udeležbe na volitvah ter prihodnjih izvoljencev in izvoljenk ljudstva. Po vremensko bi lahko volilni izid opisali z dvema modrostma. Dež za soncem mora biti, za veseljem žalost priti in pa, da po vsakem dežju posije sonce. Sam bom glasoval – kot vedno – za sonce, če ga ne bo, si ga bomo pač morali narediti sami.

Besedilo in foto: Miha Pavšek

VREMENSKA POSTAJA OŠ TRZIN (marec 2022)			
Kazalnik	Podatek	Datum/niz	Ura/obdobje
Povprečna temperatura zraka (°C)	5,8	1.–31. 3.	mesec
Najvišja temperatura zraka (°C)	23,6	24. 3.	15.46
Najnižja temperatura zraka (°C)	–7,1	13. 3.	6.35
Največja dnevna T amplituda (razlika maks./min. T, v °C)	25,4 (23,6/–1,8)	24. 3.	0.00–24.00
Število dni s padavinami $\geq 0,2$ / ≥ 2 / ≥ 20 mm)	2 / 1 / 1	1.–31. 3.	mesec
Št. hladnih/ledenih dni (min./celodnevna T zraka ≤ 0 °C)	20 / 0	1.–31. 3.	mesec
Največja dnevna količina padavin (mm)	26,9	31. 3.	0.00–24.00
Mesečna količina padavin (mm/h)	27,7	1.–31. 3.	mesec
Količina padavin v letu 2022 (mm)	108	1. 1.–31. 3.	trimesečje
Najvišja hitrost vetra (km/h) / smer	41,8 / JV	29. 3.	17.29

Izbrani meteorološki podatki za Trzin za marec 2022; celoten arhiv je dostopen na spletnem naslovu <http://trzin.zevs.si/text.php?report=NOAA/NOAA-2022-03.txt>. Vir: Vremenska postaja Osnovne šole Trzin (CZ Trzin).

2 **Odločno naprej!**

Tadeja Šuštar Zalar
vaša kandidatka za poslanko
v Državnem zboru RS

**Za sodobno, razvito,
zeleno in do ljudi prijazno
Slovenijo.**

**VERJAMEM
N.Si**

Naročnik: NSi plačan oglas

HUBAT
25let

080 22 36
www.hubat.si

Za toplo zimo in pomlad
kurilno olje
dostavlja HUBAT

BREZPLAČEN PREVOZ ALI PLAČILO NA OBROKE

SI plačan oglas

NAŠA DEŽELA
dr. Aleksandre Pivec

Gregor Selčan **11**

#Za ljudi.

Naročnik oglasa je stranka Nata dežela dr. Aleksandre Pivec. plačan oglas

SADJE ZELENIJAVA
FRUTAS
TRZIN
LALI d.o.o. 041 927 640

Ponedeljek - petek:
7:00 - 20:00
Sobota:
7:00 - 19:00
Nedelja in prazniki:
9:00 - 17:00

**VABIMO VAS
V PRENOVLJENO TRGOVINO**

**V PONUDBI
ŽE SLOVENSKA
SOLATA**

**Pri nakupu nad 30,00 EUR
vsako stranko čaka darilo!**

plačan oglas

RENAULT E-TECH HIBRIDNI

že za
169 € na mesec*
5 let podaljšanega jamstva**
8 let jamstva na baterijo

*Mesečni obrok velja za model Renault Clio evolution E-Tech 145 hibrid in začetna maloprodajna cena 19.990 €, ki že vsebuje redni popust v višini 500 € ter dodatni Fleski popust v višini 400 €, ki velja ob nakupu z Renault Financial Services. Informativni izračun je narejen na dan 22. 3. 2022. Informativni izračun za skupni znesek kredita v višini 6.018,33 € je narejen za dobo odplačila 48 mesecev in upošteva nespremenljivo obrestno mero 4,49 % in polog v višini 5.475,92 €. EOM je 5,80 % in se lahko spremeni, če se spremeni katerikoli element v izračunu. Kreditomalec vrne kredit v 48 mesečnih obrokih v višini 169,00 € in z zadnjim povzanim obrokom v višini 8.495,75 €. Skupna finančna obveznost, ki jo mora odplačati kreditomalec, brez vseh dodatnih plačil, znaša 17.095,99 €, od tega znašata zavarovalna premija 197,36 € in strošek odobritve kredita 290,28 €. Fleski akcija je pogojena s sklenitvijo obveznega in osnovnega kasko zavarovanja vozila za celotno dobo financiranja pri eni izmed slovenskih zavarovalnic. Kupca lahko ob koncu financiranja izkoristi možnost prodaje vozila koncesionarju, ki mu je prodal vozilo, po vnaprej določenih pogojih. Velja ob nakupu z Renault Financial Services. **Ob nakupu vozila z Renault Financial Services kupec prejme brezplačno podaljšano jamstvo (5 let ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej). Navedena maloprodajna cena (MPC) je neobvezujoča priporočena cena in vključuje 22-odstotni DDV in DMV. Poraba pri mešanem ciklu: 4,1-5,2 l/100 km. Emisije CO₂: 93-118 g/km. Emisijska stopnja: EURO6dFULL. Emisija NOx: 0,0023-0,0061 g/km. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Pridržujemo si pravico do napak. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Slika je simbolična. Renault Nissan Slovenija d. o. o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča

renault.si

Avtotohiša REAL

Avtotohiša Real d.o.o., Vodovodna c. 93, Ljubljana

Simon Blaznik, **041 601 750** | Uroš Hočevnar, **041 306 620** | Peter Koci, **051 319 185**

placan oglas

B BIRO
RAČUNOVODSKE STORITVE

 040 770 730

 barbi.biro@gmail.com

 www.racunovodstvo-bbiro.si

Računovodske storitve za podjetja in samostojne podjetnike
UGODNOST: nudimo spletni program za poslovanje
(izdajanje računov, potnih nalogov)

placan oglas